

Újbudai Széchenyi István Gimnázium

1111 Budapest,

Egry József utca 3.

PEDAGÓGIAI PROGRAM



OM: 102794

2023.06.30.

Baski Ferenc
igazgató

Tartalom

BEVEZETÉS – AZ ISKOLA BEMUTATÁSA.....	4
1. Az iskola rövid története	4
2. Hagyományok.....	4
2.1. Hagyományos rendezvényeink.....	4
2.2. Az iskola névadójához kapcsolódó rendezvények.....	5
2.3. A nemzeti ünnepek méltó megünneplése.....	5
2.4. Egyéb iskolai rendezvények.....	5
2.5. A közösségformálás további hagyományai.....	5
2.6. A tantestületi rendezvények	6
3. Képzési kínálat	6
3.1. Képzési rendszer.....	7
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .8	
1.1. Pedagógiai alapelvek	8
1.2. A nevelő-oktató munka céljai.....	9
1.3. A nevelő-oktató munka feladatai.....	9
1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	11
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	13
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	16
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	18
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	19
5.1. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	19
5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	20
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	20
6.1. Tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység .	21
6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	23
6.3. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	25
6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	26
6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a tanulók szociális juttatásai.....	27
7. A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlásának rendje	27
8. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének formái	28
8.1. Belső kapcsolataink	28
8.2. Kapcsolat a diákönkormányzattal (DÖK).....	29
8.3. Kapcsolat a szülőkkel	30
8.4. Külső kapcsolataink, kapcsolat más intézményekkel	31
9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	34

9.1.	A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok	34
9.2.	Az esti tagozat értékelési- és vizsgarendje, elvei.....	40
10.	A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai	41
11.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	50
II.	HELYI TANTERV	52
1.	A választott kerettanterv megnevezése	52
	A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról	52
2.	A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama	53
3.	Alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei	89
4.	A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	90
5.	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	91
6.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai ...	91
7.	Azok a választható érettségi vizsgatárgyak, melyekből az iskola kötelezően vállalja a közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést	92
	Az egyes helyi tanterv szerinti tantárgyak tantervi követelményeinek teljesítése esetén választható érettségi vizsgatárgyak.....	92
8.	Az emelt szintű érettségre történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	93
	Az erre vonatkozó előírásokat a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról jogszabály írja elő, melyet például a https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700100.KOR <i>hivatkozáson érhet el</i>	93
9.	A középszintű érettségi témakörei	94
10.	A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési rendje, értékelési módjai, formái.....	124
	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái- rendje, korlátai. A tanulók értékelésében betöltött szerepe, súlya. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	124
11.	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	127
12.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereink	127
13.	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	127
14.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	128
15.	A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése, jutalmazásuk elvei	128
16.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	130
17.	A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének a fogyatékoság típusa szerinti programja	131
III.	ZÁRÓ DOKUMENTUMOK	143
1.	Jegyzőkönyvek, jelenléti ívek.....	143
2.	A dokumentum nyilvánossága.....	143
3.	Záró dokumentum. Érvényesség, jóváhagyás.....	143

A SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

BEVEZETÉS – AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

1. Az iskola rövid története

2000. július 1-jével a Fővárosi Önkormányzat a XI. kerületi Széchenyi István Gimnázium, az V. kerületi Belvárosi Esti - Levelező Gimnázium és a Mechwart András Vasútközlekedési Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Gimnázium gimnáziumi képzési feladatainak átvételére új iskolát hozott létre -a Budapest, XI. kerület, Rimaszombati út 2-4. (1118) szám alatti iskolaépületben, a volt Mechwart András Vasútközlekedési Szakközépiskola, Szakmunkásképző és Gimnázium helyén - Fővárosi Nappali és Esti Gimnázium néven.

A közös elképzeléseket és elveket, az iskolák haladó hagyományait integrálva foglaltuk Pedagógiai Programunkba. Az egységes elvek kialakításának első fontos feladata volt az intézmény nevének meghatározása, mely névválasztás egyben iránymutatás is, hiszen a legnagyobb magyar nevének felvétele példamutatást, erkölcsi tartást, elkötelezettséget jelent a magyarság és az európai értékek mellett. Az iskola tanári karának, diákságának és szülői szervezetének közös egyetértésben történő felterjesztésére a Fővárosi Önkormányzat képviselőtestülete 2001. február 22-én megtartott ülésén jóváhagyta a **Széchenyi István Gimnázium** elnevezést.

A névfelvétel dátuma: 2001. április 27.

A jelenlegi nevünket - **Újbudai Széchenyi István Gimnázium** – rendeleti úton, 2013.06.01. dátummal kaptuk.

2. Hagyományok

Minden középiskola életéhez szervesen kapcsolódnak az egységesen kialakult sok évtizedes vagy régebbi hagyományok, mint szalagavató bál, ballagás, gólyák fogadása, iskolanapok, sportrendezvények. Ezek az események segítik az iskolai közösségek kialakítását, az iskolához fűződő kapcsolatok elmélyítését, a gimnáziumi élet színesítését, ünnepélyessé téve a felnőtté válás különböző lépcsőfokait.

2.1. Hagyományos rendezvényeink

- Tanévnnyitó, tanévváró ünnepség
- Gólyatábor *a tanév előtti utolsó hétvégén* lehetőséget adva a kilencedikes diákoknak az ismerkedésre egymással és az iskola követelményeivel, elvárásaival
- Gólyaavatás: szeptember első hetének péntekén játékos vetélkedő keretében fogadják a „nagyok” az iskola polgárai közé a „kicsiket”

- Szalagavató bál a végzősök számára alsóbb évfolyamok szervezésében
- Ballagás, melyen a tizenkettedik évfolyamos diákok búcsúznak az iskolától
- *Karácsonyi, illetve tavaszi hangverseny*

2.2. Az iskola névadójához kapcsolódó rendezvények

- Széchenyi-nap Széchenyi István szeptember 21-ei születésnapjához kapcsolódóan.
- Ünnepség és koszorúzás az iskolában elhelyezett domborműnél.
- Szeptemberben és áprilisban az Akadémia előtti Széchenyi szobornál a kilencedikesek koszorúznak.
- Vetélkedők szervezése, melynek témája Széchenyi István munkássága.
- Törekedünk arra, hogy minden diákunk a négy év során tanulmányi kirándulás keretében eljusson Nagycenkre.
- Az iskola pártoló tagja az Országos Széchenyi Körnek, és tanárai aktívan támogatják a kör Ifjúsági Szárnyának munkáját.
- Minden évben az iskola nevelőtestülete és diáksága által közösen javasolt végzős diák megkapja a Széchenyi Alap díját, melynek emlékérmét Borsos Miklós készítette.

2.3. A nemzeti ünnepek méltó megünneplése

- Október 23.
- Március 15.

Az ünnepségek színvonalát emeli az iskolai színjátszó kör, az énekkar.

- Az iskola rádió és a zártláncú TV-hálózat segítségével, illetve osztályfőnöki órák keretében bonyolítjuk le az Október 6-ai, a Kultúra napjáról, a Kommunizmus üldözöttjeiről, a Holocaust áldozatairól és a Nemzeti Összetartozás Nap alkalmából tartott megemlékezéseinket.
- A költészet napján vers-és prózamondó verseny,
- A Magyar Kultúra Napján megemlékezés, élő műsoros, felelt választós iskolai vetélkedő.

2.4. Egyéb iskolai rendezvények

- Családi nap
- Diákönkormányzati nap
- Sportrendezvények: iskolák közti bajnokságok, házi labdarúgás, kosárlabda és röplabda bajnokság, nyári sporttáborok, sítúra. Iskolai sportdélutánok, tanár-diákmérkőzések, Mikulás túra, tavaszi pákozdi kerékpártúra, tavaszi Nyuszi foci kupa. A rendezvények elősegítik a diákság egészséges életre nevelését.
- Tanulmányi kirándulások minden évfolyam részére évente két tanítás nélküli munkanapon, törekedve arra, hogy a tanulók az ország minél több pontjára eljussanak megismerve Magyarország természeti szépségeit, történelmi emlékhelyeit, műemlékeit. Ugyanezt a célt szolgálják a nyári vándortáborok.
- Nyílt napok szervezése a nyolcadikos diákok részére a gimnázium bemutatására.
- Kerek évfordulókon évkönyv megjelentetése.

2.5. A közösségformálás további hagyományai

- Osztályközösségek részére karácsonyi megemlékezés a téli szünet előtti héten.
- Télköszöntő, mikulás, farsang.

2.6. A tantestületi rendezvények

- Tantestületi kirándulások
- Karácsonyi délután
- Pedagógusnap a tanév értékelésére, és a tanárok munkájának elismerése

3. Képzési kínálat

Az intézményben általános műveltséget megalapozó, valamint középszintű és emelt szintű érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás folyik.

Választható idegen nyelvek iskolánkban: angol, német, francia, olasz és orosz.

Az angol nyelv oktatása valamennyi tagozatunkon az összes tanuló számára biztosított.

A 2020-as NAT kompatibilis tanterveink

A **nyelvi tagozaton** emelt szinten oktatjuk a választott idegen nyelvek egyikét.

*A **nyelvi előkészítő** osztályban a 9. évfolyamon heti 14 órában angol nyelvet oktatunk, 4 órában második idegen nyelvet, a többi időkeretet pedig informatikára és készségfejlesztésre –írás, olvasás, számolás, beszéd, fogalmazás, szövegértés, előadás, logika, tanulási módszerek – és testmozgásra fordítjuk.*

A **művészettagozatos** osztályban mindegyik évfolyamon oktatjuk a rajz és vizuális kultúra, illetve ének-zene tantárgyat, az utolsó két évben igény szerint emelt óraszámú csoportbontás segítségével.

A **médiaismereteket** minden évfolyamon heti 2 órában oktatjuk az erre szakosodó osztályban.

Emelt szintű **biológia** tagozatot (emelt biológia kerettanterv) csoport szinten, ahol négy éven keresztül emelt óraszámú tanulhatják a biológia – egészségügy tantárgyat.

Választható az **általános tagozat** is (angol első idegen nyelvvel).

Viszonylagos újdonság az **digitális kultúra tagozat**, ami az emelt digitális kultúra érettségire készít az első pillanattól kezdve, kiemelt szerepet kap a programozás.

Többi tagozatunkban lényegi változás a 2012-es NAT-os óratervekhez és tantervekhez képest az egyes tantárgyak évfolyamában és óraszámában található – főként természettudományok - , valamint a művészet sáv helyét a 11. évfolyamon egy szabadon választható természettudományos tantárgy veszi át.

A 2008/2009-es tanévtől biztosított iskolánkban sajátos nevelési igényű (a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő) tanulók, illetve a beilleszkedési-, tanulási-, magtartási nehézséggel küzdő tanulók integrált oktatása, nevelése.

A már nem tanköteles, de gimnáziumi tanulmányok iránt érdeklődő fiatalok számára esti tagozatos képzést is indítunk. *Oktatott idegen nyelvek: angol és német, (2020-tól felmenő rendszerben). Az emelt- és középszintű érettségi felkészítést a tagozat munkarendje és kerettantervi terhelése kizárja. Az idegen nyelvi és a digitális kultúra képzéssel növelni tudjuk a megszerzett érettségi értékét, az elhelyezkedés esélyét az európai munkaerőpiacon.*

3.1. Képzési rendszer

Nappali tagozat

0001 *nyelvi előkészítő osztály(angol nyelvi, folytatás nyelvi tagozat óraterve néven))*

0002 *média és humán tagozat*

0003 *emelt szintű biológia*

0004 *általános tagozat*

0005 *művészeti oktatás- rajz ,vizuális kultúra, művészettörténet, illetve ének-zene szakirány*

0006 *digitális kultúra tagozat*

Esti tagozaton *évfolyamonként egy osztály, 4 évfolyamos általános tantervű*

I. NEVELÉSI PROGRAM

Küldetésnyilatkozat

”EGY NEMZET EREJE A KIMŰVELT EMBERFŐK SOKASÁGÁBAN REJLIK.”

/gróf széchenyi István/

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelvek

A gimnázium alapvető, tudományos igényű ismereteket közvetít, melyek segítségével a tanuló eligazodik az életben és a későbbiekben megtalálja a helyét, alkalmassá teszi, hogy a tanulás és önművelés életelemévé váljon.

A gimnázium hagyományos erkölcsi, etikai értékeket közvetít. Az iskola olyan magatartási, viselkedési normákat ad át, melyek a tanulót alkalmassá és méltóvá teszik önmaga, szűkebb környezete és hazája képviselőjére a világban.

Elsődlegesnek tekintjük az ember és az élet tiszteletét, a haza, a család szeretetét, szűkebb és tágabb közösségeik tiszteletét. Legyenek lokálpatrióták, és egyben európai gondolkodásúak. Tetteiket a szeretet, a megértés, a türelem az igazság iránti vágy vezérelje.

Értékeljük a szabadságot, a demokráciát, de ne éljenek vissza demokratikus jogaikkal, tudjanak felelősségteljesen dönteni, cselekedni; vállalják tetteik következményeit, legyenek öntudatos állampolgárok.

Életvezetési modellek bemutatásával a kiegyensúlyozott, egészséges, alkotó létezés felé tereljük tanulóinkat.

Pedagógiai programunkban, működésünk, tevékenységünk, irányításunk során vallási és világnézeti tanítások igazságáról nem foglalunk állást.

Biztosítjuk a világnézeti információk több szempontú, tárgyilagos közvetítését a tanulóknak és a szülőknek. A tanítás és a tájékoztatás során ugyanezen elvek alapján járunk el.

Tiszteletben tartjuk a tanulók és szülők gondolat- lelkiismeret és vallásszabadsághoz való jogát, melyet velük szemben kölcsönös elvárásként fogalmazzunk meg.

Igény szerint biztosítjuk a SZMSZ-ben rögzítettek szerint tanulóink számára a szervezett felekezeti hitoktatást.

Pedagógusainknak biztosítjuk, hogy – a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembe vételével – a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével szabadon megválasszák az alkalmazott tankönyveket, taneszközöket, ruházati és egyéb felszereléseket. A nevelőtestület tagjának joga, hogy részt vegyen a pedagógiai, nevelési program tervezésében, értékelésében, gyakorolja ebből fakadó további jogait. A szakmai közösség tagjaként

véleményezi a program vonatkozó részét. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá. Az iskola pedagógiai programját, illetve annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be. Fenntartói jóváhagyás csak a fenntartóra háruló többletkiadások vonatkozásában van.

1.2. A nevelő-oktató munka céljai

Az értelmi nevelés területén kitűzött célok:

- a rugalmas, lényeglátó, rendszerező és kreatív gondolkodás
- a tanulás és ismeretszerzés igényének és örömeinek kialakítása
- az alkotás izgalmanak és az eredményes munka örömeinek megismertetése
- a világ dolgai iránti érdeklődés igényének kialakítása
- a komplex látásmód, a különböző tantárgyi struktúrák összekapcsolási képességének kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés területén törekedni kell

- az önmegismerésen keresztül a harmonikus életvitel képességének kialakítására
- az igényességre önmagunkkal és környezetünkkel szemben
- a természet megismerésére, szeretetére, tiszteletére és védelmére saját és az elkövetkező nemzedékek számára
- a káros szenvedélyek elkerülésére, a pozitív életszemlélet, a cselekvő életvitel kialakításására

A demokráciára nevelés területén fontosnak tartjuk a következő képességek kialakítását, elsajátítását:

- a reális önértékelésen alapuló belső tartás és fegyelem
- a helyes és eredményes kommunikáció
- önmagunk és mások munkájának reális megítélése
- az együttes tevékenység öröme
- a saját cselekedeteink iránti felelősségérzet
- nyitottság, tolerancia
- önállóság, öntevékenység, a szabadidő hasznos eltöltése

1.3. A nevelő-oktató munka feladatai

A gimnáziumi oktató-nevelő munka alapvető célja a továbbtanulásra (egyetem, főiskola, felsőfokú szakiskola), másodsorban a munkába állásra való felkészítés.

A négy év tanítási- tanulási folyamata ennek a kettősségnek megfelelően alakul:

Minden tanuló beiratkozva a gimnáziumba tagozatot választ, ez egyben azt jelenti, hogy az általa választott tantárgyat magasabb óraszámban fogja tanulni a választható órák keretében.

A kilencedik, tizedik évfolyamokon egységes alapozó képzés folyik, azaz a kiemelt tantárgyakon kívül egységes tananyag átadása történik.

A szabadon választható órakeret egy részét, valamint az iskolai órakeret fennmaradó részének jelentős hányadát a tizenegyedik és a tizenkettedik évfolyamon a közép- és az emelt szintű érettségire való felkészítésre, csoportbontásra és felzárkóztatásra fordítjuk. A szakértői vélemény alapján arra jogosultak számára egyéni felkészülési órákat biztosítunk. Elsősorban a

tapasztalatok alapján matematika és magyar nyelvtan felzárkóztatókra van igény és szükség. A kilencedik évfolyamon minden tantárgy keretében foglalkozni kell a tanulás technikájával. A kommunikációs alapismeretek helyzetgyakorlatok segítségével lehetőséget adnak a felelési technikák megtanulására, a felmerülő gátlások leküzdésére, önismeretre, önértékelésre.

A tizedik évfolyamon kapcsolódva a földünk és környezetünk és a történelem tantárgyak biztosítják a diákok komplex látásmódjának kialakulását, a történelemi folyamatok, a politika és a gazdaság kapcsolatának jobb megértését. A tizedik évfolyam végén úgynevezett „kis érettségi” (a továbbiakban kisérettségi) vizsgát tesznek a biológia tagozatosok biológia tantárgyból, tizenegyedik évfolyamon pedig az összes tagozaton az első idegen nyelvből (angol).

A tizenegyedik évfolyamon továbbá magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyból tesznek a diákok kisérettségét. A tapasztalatgyűjtésen, a rutin megszerzésén kívül az utolsó tanévre háruló kampányszerű tanulást is csökkenteni akarjuk, lehetőséget adva a felvételre való jobb felkészülésre.

A tizenegyedik évfolyam elején (tizedik évfolyam végén) dönt a diák arról, hogy mely tantárgyakból akarja emelt szinten folytatni tanulmányait. A választással előkészíti az érettségi vizsgáját – emelt vagy középszintű érettségi vizsgát óhajt tenni –, de egyben jelzi esetleges továbbtanulási szándékát is.

Az idegen nyelvek magasabb óraszám, lehetőséget ad az állami – legalább **B2 komplex** típusú – nyelvvizsga megszerzésére, illetve az emelt szintű érettségi vizsga teljesítésére. Az európai munkaerőpiacon elengedhetetlen feltétel, hogy a munkába álló fiatalok egy, de inkább két világnyelvet beszéljenek.

A művészeti oktatásnak mindig nagy hagyománya volt a Széchenyi István Gimnáziumban, ennek lehetőségei bővültek a médiaismeret bevezetésével. Ezeknek az ismereteknek az átadását a művészetek tizenegyedik évfolyamos blokkjának felhasználásával teljesítjük ki a nem tagozatosok számára is, illetve a 12. évfolyamon a tánc és dráma / mozgóképkultúra és médiaismeret tárgyak közül pedig az utóbbit választjuk.

Az iskolaválasztást az iskola színvonalához illeszkedő felvételi követelmények meghirdetésével, pontos és egységes, megfelelő időben történő tájékoztatással segítjük elő.

Az iskolaváltást a tanulócsoporthoz, az osztály létszáma, az igény időbelisége, oka, a közösség és a tanuló érdekei alapján mérlegeljük.

Az átjárhatóságot szükség esetén a pedagógiai programok, óratervek, helyi tantervek összevetése alapján

- feltétel nélkül vagy
- különbözeti vizsgához kötve vagy
- évisméltéssel biztosítjuk.

Az átjárhatóság érdekében kerettantervi, illetve közvetlenül arra épülő helyi tanterveket alkalmazunk.

A célok megvalósításának letéteményese a tantestület, hiszen csak jól felkészült, munkája iránt elkötelezett tanár képes tudását átadni, a diákokat oktatni, nevelni. **Elvárás minden tanártól az önművelés, továbbképzés, az igényes oktatás, a gyerekekkel szembeni empatikus viselkedés, a pedagógiai módszerek széles skálájának alkalmazása, a jó tanár-diák munkakapcsolat kialakítása.**

Az esti tagozat óratervében a kötelező tantárgyak óraszámát próbáljuk elfogadhatóbb szintre növelni – magyar, történelem, matematika, idegen nyelv – és tizenkettedik évfolyamon a

biológia, földünk és környezetünk, fizika és kémia tantárgyak közül egyből van lehetőség középszintű érettségi felkészítőt választani.

1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

- *törvényes és hatékony működtetés*
- *színvonalas, szakszerű, lelkiismeretes oktatás*
- *felkészítés a kétszintű érettségire*
- *a helyi tantervben foglaltak végrehajtása*
- *tehetség gondozás, felzárkóztatás, egyéni fejlesztés*
- *nevelési programunk végrehajtása – tanórai és tanórán kívüli nevelés, személyiségfejlesztés, közösségformálás*
- *esélyteremtés, esélyegyenlőség javítása*
- *a tanügy igazgatás jogbiztonsága, átláthatósága*
- *a diákjogok érvényesülése*
- *a szülők jogainak biztosítása*
- *stratégiai és éves tervezés*
- *egységes nevelési normák közvetítése*
- *az átjárhatóság elősegítése*
- *gyermek- és ifjúságvédelem*
- *színvonalas és törvényes vizsgaszervezés és lebonyolítás*
- *kommunikáció a partnerekkel*
- *folyamatos fejlesztés*
- *önértékelés*
- *mérés, értékelés, ellenőrzés – minőségirányítási program végrehajtása*
- *a partnerek elégedettségének vizsgálata*
- *beválás vizsgálat*
- *beiskolázási népszerűsítő tevékenység*
- *felvételi eljárás*
- *tagozatok kialakítása, működtetése*

A nevelő-oktató munka tanulásszervezési és tartalmi kerete

Hagyományos tanórai keretek

a. A hagyományos tantárgyi struktúra szerinti szakórák (humán és reál)

b. A nevelést közvetlenül szolgáló tantárgyi órák

- osztályfőnöki
- emberismeret és etika
- életvitel
- médiaismeret
- művészet
- testnevelés

Nem hagyományos tanítási órák

- rendhagyó órák

- múzeumi órák
- könyvtári órák
- szabadban tartott óra
- nyílt-órák, bemutató foglalkozások
- prevenciós foglalkozások
- a hagyományostól eltérő osztályfőnöki óra

Tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek

- tábor, kirándulás, túra, városismereti séta játékok, helytörténeti séta, akadályverseny
- akciók: hulladékgyűjtés, takarítás, virágosítás, parkosítás, szépítés, véradás stb.
- „látogatások” (múzeum, botanikus kert, skanzen, állatkert, stb.)
- pályázatok
- versenyek
- kiállítások rendezése
- szakkörök
- e-újság- és rádió műsor szerkesztés, fotók és videók készítése a honlapra az iskola életéről
- fotózás
- filmkészítés
- folyóirat, Tv, rádiófigyelés
- kézműves foglalkozás
- kulturális rendezvények
- sportnap
- Széchenyi Nap
- egészségnap
- Családi Nap
- témanap, témahét
- prevenciós foglalkozások, felvilágosító előadások

A nevelő-oktató munka módszerei

A módszerekben az értelmi, érzelmi, akarati energiákat megmozgató,

- az életkornak megfelelő,
- élményalapú,
- tevékenységközpontú,
- interaktív,
- közösségfejlesztő,
- személyességet biztosító

formák sokoldalú alkalmazása szolgálhatja a nevelés eredményességét. A hatékonyság növelése érdekében tehát törekedni kell a módszertani sokszínűsége, a módszertani ismeretek bővítésére, eddig nem használt módszerek kipróbálására, a kipróbált módszerek alkalmazása során szerzett tapasztalatok közzétételére, tapasztalatcserére, törekedni kell e területen is az önképzésre.

Játékok

- szituációs
- memóriafejlesztő
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- kapcsolatteremtést segítő

- bizalomerősítő

Modellezés

- hatásvizsgálatok

Riportmódszer

- kérdőíves
- direkt
- fotóriport

Kooperatív tanulási technikák

- páros, kiscsoportos tanulás

Projekt módszer

- analízis – akcióprojekt
- projektoktatás: valamely komplex téma olyan feldolgozása, amelynek során a téma meghatározása, a munkamenet megtervezése és megszervezése, a témával való foglalkozás, a munka eredményének létrehozása és létrehozása a gyerekek valódi (egyéni, páros, csoportos) önálló tevékenységén alapul. A pedagógus feladata a gyerekek önállóságának helyt adni, ezt az önállóságot facilitátorként, szuporvizorként, tanácsadóként segíteni

Aktív, kreatív tevékenységek

- kertgondozás
- szelektív hulladékgyűjtés
- plakátkészítés stb.

Az iskolán belüli kommunikáció formái

- faliújság
- poszterek
- plakátok
- szórólapok
- iskolarádió
- iskolai TV-lánc,
- DÖK fórumok, diákfórumok
- szakmai, pedagógiai tanácskozások
- szülői összejövetelek

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése az oktatás-nevelés folyamatainak teljes integrációjával.

A személyiségfejlesztés nevelési területei (A NAT fejlesztési területei – nevelési céljaival összhangban)

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása. Minden tantárgy feladata, kiemelten az osztályfőnöki óra és etika tantárgy keretében dolgozunk fel kapcsolódó témákat. Az **irodalom** tantárgy a lírai, epikus, drámai műveken keresztül szereplők, hősök példájával **mutassa be az ember erkölcsi nagyságát!** Hasonlóan a történelem tantárgy is. Koncentráltan foglalkozik a témával a tizenegyedik évfolyamon tanított **etika tantárgy**.

2. A tanulók értelmi képességeinek fejlesztése.

Az **önálló ismeretszerzéshez** szükséges képességek, a **világ megismerésére** való törekvés igényének kialakítása nagyon fontos a középiskolai tanulmányok során.

A gondolkodás útjainak megmutatásával minden tantárgy fejleszti az **értelmi képességeket, a matematika és a reál tantárgyak leginkább.**

3. A tanulók önismeretének, közösségi kapcsolatainak erősítése, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.

A tanulók ismerjék meg **saját személyiségük tulajdonságait, céljaik legyenek reálisak** a tanulás, a szakmaiság és a magánélet területén is. (osztályfőnöki órák, szakmai órák, önismeret tantárgy stb.)

Az emberi érintkezés normáinak tudatosítása, a közösségi együttélés szabályainak megismertetése. Az **együttérzés, a segítőkészség** és az együtt elvégzett munka öröme, mint személyiségalkotó tényező erősítése (alkotótáborok, kiállítás-rendezések, szakórai kiscsoportos foglalkozások, kollektív műhelymunkák stb.)

4. A tanulók érzelmi nevelése.

Fontos, hogy milyenné formálódik a tanuló érzelmi élete, milyen a viszonya szűkebb és tágabb környezetével, a **családdal** és iskolai közösségekkel. Milyen az **egyén viszonyulása a természethez, a szakmájához, a művészetekhez, a kultúrához.**

5. A tanulók akarati nevelése.

Az **önismeret** fejlesztése, a **tanulók személyiségének fejlesztése**, a szorgalom, a kitartás, a precíz, pontos, minőségi munkára szoktatás az oktatás folyamatán keresztül.

6. A tanulók nemzeti öntudatra, hazafiságra nevelése.

A **nemzet**, haza múltjának és jelenének, kultúrájának ismerete. A **nemzeti hagyományok, a művészet és népművészet ismerete és megbecsülése.**

A **nemzeti öntudat erősítését szolgálják az éves iskolai feladatterv alapján szervezett iskolai ünnepek, a magyar, a történelem és az osztályfőnöki órák, valamint minden tantárgy sajátosságainak megfelelően.**

7. A tanulók állampolgárságra, demokráciára nevelése.

A **politika, a gazdaság és összefüggései, a társadalmi jelenségek elemzése.** Igény kialakítása a véleményformálásra, a közéletiségre.

Minden tantárgy feladata, kiemelten történelem, társadalmi ismeret, osztályfőnöki órák.

8. Családi életre nevelés

A **család fontos szerepének tudatosítása.** A mai társadalom családmodelljeit ismerjék a tanulók. Lássák a tanulók a működő és a működésképtelen család közötti különbséget. **Törekedjenek a harmonikus családi életre!**

9. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészségmegőrzés, a mentális higiénia és harmónia a mindennapi tevékenység része, segítőtje kell, hogy legyen. Fontos az egészséges személyiség kialakítása, az egészséges

életmód fontosságának tudatosítása. Egészséges, edzett személyiség kialakítása, a testmozgás iránti igény felkeltése. Ennek egyik eszköze a 2012/13-as tanévtől felmenő rendszerben bevezetett heti 5 testnevelés óra.

10. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Szoros kapcsolatban van a közösségi, az állampolgári neveléssel, a közösségi munkával. Tantárgyak, amelyeknek része a társadalmi szolidaritásra nevelés: társadalomtudományi tárgyak, osztályfőnöki óra, elsősegély nyújtási alapismeretek
A köznevelési törvény értelmében az érettségi vizsga feltételeként bevezetjük az 50 óra közösségi munkát, melynek igazolását először a 2016. évi érettségi vizsgán kell megkövetelni.

11. Környezettudatosság

Minden tantárgy és tanár feladata a környezet tisztaságára, óvására nevelés.
A diáknapok programjába mindig épüljön be a környezettudatosság vetélkedő, játékos feladatok formájában.
A DÖK szervezésében az iskola diákjai kapcsolódjanak minden városi környezetvédelmi programhoz, pl. szemétyűjtési akciók stb.

12. Pályaorientáció, szakmára, munkára nevelés

A szakközépiskolában már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek Az önálló kezdeményezőképeség alakítása és segítése, a jól végzett munka értékének és jutalmának megismertetése. A munkára nevelés a gyakorlati szakorák alapvető része, hiszen az alkotófolyamatba spontán beépülve jelen van a mindennapi tevékenység során.

13. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Tanulóink életkoruknak megfelelően tudják értékelni a világban, a magyar gazdaságban végbemenő pénzügyi folyamatokat.
Tanulják meg a közösségi és az egyéni javakkal való ésszerű gazdálkodást. Legyenek ismereteik alapvető banki tranzakciókról.
Kiemelten foglalkozik a témával a gazdasági-és jogi ismeretek tantárgy, valamint épüljön be az osztályfőnöki órák anyagába is!

14. Médiatudatosságra nevelés

Minden tantárgy feladata.
Osztályfőnöki órán a téma feldolgozásához az osztályfőnökök kérjenek segítséget média szakos kollégáiktól.
A témával szakmai szinten média tagozaton tanulók foglalkoznak.
Tanulóink értően, kritikusan fogadják a média tevékenységét. Ismerjék fel a társadalom és a média kapcsolatának a fontosságát. Tudják élesen elválasztani a virtuális dolgokat a valóságtól.

15. A tanulás tanítása

Minden tantárgy és pedagógus feladata a tanulás iránti motiváció, érdeklődés felkeltése. A tanulási módszerek sokszínűségével, a tanórán, szakmai órákon, gyakorlati foglalkozásokon a munkaformák változatosságával, korrepetálásokkal segítsük a minél eredményesebb tanulást.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely a pedagógusok és a tanulók egészséggel kapcsolatos ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, és a pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére irányul.

„Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi-lelki és szociális jólét állapota.” (WHO) Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat; fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészségfejlesztés az a folyamat amely, képessé teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére és ez által egészségének javítására.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelést, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztést, és az önségítés feladatait, módszereit.

Helyzetkép:

Tanulóink 4-5 évet töltenek el 19-20 éves korukig iskolánkban. Ezen idő alatt érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló, megszilárduló szokásaikat, értékrendjüket.

Az iskolának a gyermekekre gyakorolt hatása összetett, többszintű. Egyrészt a céltudatos oktatási-nevelési terv, másrészt a mindennapok hatása, amelyben az iskola tárgyi, létesítmény környezete, valamint az ott működő emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Mindezeket figyelembe véve, az iskola, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartás mintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az iskolának az elsődleges megelőzésben van jelentős szerepe, amely a betegség első megjelenésének megakadályozására és az egészség megőrzésére irányul. A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere.

Erőforrások:

Személyi

Belső erőforrások:

- iskolaorvos, védőnő, fogorvos
- iskolapszichológus

Külső kapcsolatok (támogató szervezetek):

- egészségügyi szervezetek (ÁNTSZ, Drogambulancia, Vöröskereszt, Gyógyír KHT szakorvosai)
- pedagógiai szakszolgálatok
- rendvédelmi szervezetek
- Gyermekjóléti Szolgálatok és Családsegítő Központok
- Nevelési Tanácsadó

- a drogmegelőzési pályázatok iskolával együttműködő szakemberei

Tárgyi és anyagi erőforrások:

Könyvek: egészséges táplálkozással, szenvedélybetegségekkel, szexuális felvilágosítással, családi életre való felkészítéssel, a serdülőkori változásokkal, pszichológiával foglalkozó szakkönyvek, ismeretterjesztő kiadványok, tanárok és diákok számára.

Videofilmek: családi élettel, konfliktusokkal, szenvedélybetegségekkel, táplálkozási zavarokkal, szexuális felvilágosítással, az AIDS megelőzéssel foglalkozó digitális tananyagok.

A filmeket osztályfőnöki órákon, kortárssegítő programokon és szabadidős, illetve tanórákon kívüli szervezett tájékoztatón tekinthetik meg tanulóink. A legfrissebb információk, illetve részletesebb tájékozódás érdekében igyekszünk információkat nyújtani az internet elérési lehetőségekről is.

Alapelvek, célok

Iskolánk egészségfejlesztő tevékenységének stratégiai céljai, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek a személyes és környezeti értelemben egyaránt észszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az egészség értékévé váljon, s konkrét tevékenységben alapozódjon meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése, és a kezelési stratégiák ismerete
- az egyéni tanulás technikáinak ismerete, módszerei
- az idővel való gazdálkodás, a tervezés szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Hosszú távú pedagógiai célok

- a stratégiai célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- rendszerszemléletre nevelés
- önismeret, tolerancia és empátia fejlesztése
- az egészségmegőrző magatartás és életvitel segítése
- a személyes felelősség tudatosítása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség

- az életminőség megválasztásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Középtávú célok és feladatok:

Célok:

- a tantestület és a szülők egységes egészségfejlesztés szemléletmódjának formálása
- a tantestület nevelési módszereinek gazdagítása
- a tantestület egészséges életmóddal és drog prevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása
- készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában
- a tanulók megterhelés- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának növelése
- a tanulók egészségmegőrző szokásainak kialakítása, és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel elsajátítása.

Feladatok:

- Állapotfelmérés készítése
 - a diákok egészségi állapota, életmódja
 - a tanulók ismeretszintje, attitűdjei – a kollégák körében a problémaérzékenység „szondázása”, a kooperáció mérése
- a szülőkkel való együttműködés fejlesztése, igényfelmérés
- a támogató szervezetekkel, személyekkel való együttműködés fenntartása, fejlesztése
- a kortárssegítő diákok működésének szervezése, utánpótlásuk biztosítása (volt diákok előadásokat tartanak pl. egészségnapon)
- a tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele
- az egészségnevelési szakkönyvek és videofilmek állományának bővítése
- a diákok dohányzásának, alkohol- és drogfogyasztásának megelőzése /pl. szigorúbb, következetesebb ügyelet munka/
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a lelki egészség megőrzése, stressz oldó módszerek megismertetése

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az osztály véletlenszerűen egy terembe terelt gyerekek halmazából alakul ki terveink szerint egymást értő, segítő esetleg szerető fiatalok csoportjává. Ez a folyamat nehéz, hiszen a külvilág önzéssel van tele és azt sugallja, hogy magadért, magadnak dolgozz.

A közösségformálás lehetőségei:

- Gólyatábor - ismerkedés, pl. gondoskodás egyik véletlenszerűen választott társukról
- Gólyaavatás - közös műsorral készülnek, ez az első együttes bemutatkozása az osztálynak
- Tanulópárok kialakítása- figyeljünk egymásra, segítsük egymást
- Az osztályterem közös dekorálása, eltérő ízlések, elvárások, elképzelések egységesítése
- Karácsonyi délutánok- ajándékozás, mit szeretne az osztálytársam?
- Születésnapokról való megemlékezés
- Beszélgető délutánok osztályfőnökkel, vagy egy adott problémáról meghívott előadóval

- Közös színházlátogatások
- Bekapcsolódás az iskola közösségének életébe: iskolarádió, újság szerkesztése, szakkörök, játékdélutánok, sportrendezvények
- Tanulmányi kirándulások, közös táborozás a nyári szünetben, közös utazások az anyagi lehetőségek függvényében
- Osztályfeladatok megoldása: megemlékezések szervezése osztálykeretben vagy iskolai szinten
- Ballagás, szalagavató szervezése, szalagavató tánc tanulása

A közösség kialakításában a legfontosabb szerepet az osztályfőnök tölti be, az ő pedagógiai érzékén múlik, hogy az osztályon belül előforduló problémák megoldódnak vagy elmérgesednek. Minden közösségben vannak nézetkülönbségek, ez természetes, hiszen különböző egyéniségek alkotják a csoportot. Célunk nem az uniformizálás, hanem a pozitív értékek felmutatása mellett egységes követelmény- és elvárási rendszert kell közösen kialakítani úgy, hogy a diák is felismerje, megfogalmazza, elfogadja a szabályokat, és betartsa azokat.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

5.1. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- a közösségi munkával kapcsolatos szervezési és adminisztratív feladatok ellátása,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az általános igazgatóhelyetttel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A köznevelési törvény értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- a különleges bánásmódot igénylő tanuló:

SNI,
BTM,
kiemelten tehetséges gyermek,
a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

6.1. Tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképeség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

Szervezeti formái:

- egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),
- a szakvéleményben illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés céljai:

Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember

- pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- idegrendszer fejlődésének biztosítása
- mozgásfejlődés
- érzelmi élet fejlődése
- beszéd fejlődése
- érzékszervek fejlődése
- prevenció, reedukáció

Részképesség zavarok megszüntetése

- figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
- egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)

Ismeretek bővítése

- az iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés

Beilleszkedési és magatartási zavarok

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek.

A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslati alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével.

A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuuma.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma háttérében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarcűrő képesség, toleranciahiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

E három terület figyelembe vételével szervezzük hátránykompenzáló tevékenységünket.

A családból, a lakóhelyi mikrokörnyezetből hozott szociokulturális hátrányok mérséklését segíti az, ha elsődlegesen az osztályfőnök, de közvetve a gyermeket tanító többi pedagógus is, minél jobban megismeri a gyermek életkörülményeit, családját, az onnan kapott motivációs

bázist, értékrendet. Mindezek ismerete segít a tanulók iskolai mentalitásának, viselkedésének, szokásrendjének megértésében, az adódó problémák kezelésében.

A családi szociokulturális környezet megismerése, az onnan hozott hátrányok kompenzálására való törekvés mellett, alapvetően fontos az iskolai élet olyan módon történő szervezése, hogy a gyermek **sikerélményhez** jusson.

Legyenek pozitív kötődései az iskolai mikrokörnyezetekhez, találjon olyan szervezett tevékenységeket, amelyeket szívesen végez, olyan közösségeket, ahol jól érzi magát. (sportfoglalkozások, tömegsport versenyek, versmondó verseny, DÖK életében való tevékeny részvétel, stb). Súlyosabb esetekben igénybe vesszük szakember, pszichológus segítségét is.

6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Tehetséggondozás

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórtan élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

A tehetséggondozás első fázisa a tehetségek, tehetségesnek ígérkező gyerekek időben történő felismerése. Fontos, hogy iskolánkban olyan pedagógusok dolgozzanak, akik időben észreveszik a tehetséges tanulókat, és mindent megtegyenek azért, hogy a jó képességük, tehetségük tovább fejlődhessen. A következő fázis a tehetség kibontakoztatásához szükséges környezeti, eszközi és anyagi feltételek megteremtése.

Tanórán belül:

A tehetséggondozás egyik formája, hogy biztosítjuk a tanulók tehetségének kibontakoztatását a tanítási órák alatt az alábbi módon: **differentiált** feladatok adásával, **egyéni** támogatással, az önálló tanulás módszerének elsajátításával, fejlesztésével, melynek során megtanítjuk a gyermeket önállóan tanulni, gondolkodni, véleményt alkotni, kreativitását kibontakoztatni, segédeszközök használatának megtanításával (gyűjtő munka, kutató munka, könyvtár használat tantervi tartalmat elmélyítő, széles látókört biztosító órai tananyaggal, fejlesztő programok felhasználásával).

Tanórai foglalkozás keretében a tagozat számára kötelező és a tizenegyedik évfolyamtól mellé választható emelt szintű érettségire történő felkészítés erősíti az iskola tehetséggondozó jellegét.

A **nyelvi nívócsoportok** kialakítása és teljes körűvé tétele szintén a célirányos és személyre szabott tehetség kibontakoztatást tette lehetővé.

A tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon **emelt szintű előkészítőket** szervezünk a helyi eljárás során jelzett igények szerint. és tehetséggondozó tanfolyamokra irányítjuk.

Tanórán kívül:

Foglalkozásokat biztosítunk szakkörök, önképző körök (e-iskolaújság szerkesztősége, iskolarádió és TV) keretében. A foglalkozások nem egy tantárgyhoz kapcsolódnak, hanem a diákok érdeklődésének megfelelően átívelhetnek korszakokon, tantárgyakon keresztül, így témájuk nem rögzíthető, évenként változik. Az önképzőkörök munkáját támogatja a diákönkormányzat és az iskola Stádium'91 Alapítványa. Az iskolában emellett diáksportkör is működik.

A fenti csoportokhoz való csatlakozás önkéntes. A csoportok igény szerint működnek.

A tehetséges tanulókat különböző szaktárgyi versenyekre irányítjuk: OKTV, Arany Dániel, Teleki, Lóczy Lajos, Mikola Sándor, Irinyi János, Bolyai, Implom, Kazinczy, Estöri, stb.

Figyelemmel kísérjük a pedagógiai intézet adott évre vonatkozó verseny és pályázati felhívásait és a különböző társadalmi szervezetek (Széchenyi Kör, Kossuth Szövetség, Rákóczi Szövetség) versenyfelhívásait is.

Szavalóversenyekre, művészeti versenyekre nevezünk.

Minden évben több tantárgyból házi versenyeket írunk ki, s szorgalmazzuk, hogy minél több tanuló vegyen ezeken részt.

A tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamra járókat előkészítő és tehetséggondozó tanfolyamokra irányítjuk.

Támogatjuk a tehetséges, de rossz anyagi körülmények közt élő diákokat könyvvásárlással, ösztöndíjakkal.

A Stádium' 91 Alapítvány évente kétszer tanulmányi ösztöndíjat ad a tehetséges diákoknak.

Az öregdiák találkozók szervezésével tudjuk nyomon követni volt diákjaink hogyan állják meg helyüket az életben.

6.3. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Intézményünk törekszik arra, hogy tanulóinak védelmet nyújthasson az őket veszélyeztető, egyre szaporodó, a nyugodt munkájukat, egészségüket, személyiségüket rontó külső hatások ellen. Megakadályozzuk káros szenvedélyek kialakulását, védjük őket a sorozatos kudarcoktól, megrázkódtatásoktól. Ez a tevékenység az iskola minden pedagógusának, az iskolaorvosnak és a védőnőnek is ad feladatot.

A gyermek-és ifjúságvédelmi munkát az **általános igazgatóhelyettes** irányítja és ellenőrzi.

Gondoskodik róla, hogy a Titkárságon legyen kifüggesztve a Kerületi Gyermekjóléti Szolgálatnak és Nevelési Tanácsadónak, Drogambulanciának, Lelki segélyszolgálatnak címe, telefonszáma. **Segíti az osztályfőnökök munkáját a tanuló igazolatlan hiányzás esetén teendő törvényi előírások végrehajtásában. /a teendő részletezve az osztályfőnöki munkánál/**

Félévenkénti egy fogadóóráján, amelynek időpontját az iskola munkatervében közzéteszi, meghallgatással, pedagógiai eszközökkel, tanácsadással segít a tanulóknak, szülőknek, pedagógus kollégáinak az ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémáik megoldásában. Koordinálja, ellenőrzi az iskolapszichológus segítségével a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységének szervezését, figyelemmel kíséri tanulási előmenetelük javítására tett intézkedéseket és adott esetben a változtatásra tett javaslatokat (pl.: fejlesztő csoport kialakítása délelőtti, illetve délutáni időszakra, szükség esetén külső szakember bevonásával, vagy önismereti csoport szervezése, viselkedésmódosító eljárások, stb.).

Ellenőrzi az általános prevenciós tevékenységet, amit az iskolapszichológus végez az iskolát körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében. Az iskolapszichológus segítségével gyűjti és terjeszti az ifjúságvédelemben felhasználható új pedagógiai módszereket, eszközöket, szakirodalmat. Ellenőrzi, hogy az iskolapszichológus figyelemmel kíséresse az e témában meghirdetett pályázatokat és azokat közzétegye, illetve közreműködik a pályázatok készítésében.

Ellenőrzi az iskolapszichológusnak a szenvedélybetegségek megelőzésére tett intézkedéseit, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítését, valamint drog- és bűnmegelőzési programok szervezését, és a prevenciós programokat.

Ellenőrzi a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek számára szervezett hasznos szünidei elfoglaltságok szervezését (táborok, művelődési házak, pályázatok, stb.). Ezekről a szabadidős programokról a szervező tájékoztatja a tanulókat.

A mentálhigiénés programok bevezetését szorgalmazza.

Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulóknak és a szülőknek a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdéséhez.

Az **osztályfőnökök** veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenysége:

Felmérést végez. A veszélyeztető okok feltárása érdekében megismeri a tanuló családi környezetét. A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet típusának és súlyosságának mérlegelése alapján egyéni pedagógiai tervet, javaslatot készít a probléma kezelésére. A veszélyeztető okok, a hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémáinak megoldása érdekében kapcsolatot tart a nevelőtestület tagjaival, a szülőkkel és a szakellátó intézményekkel.

A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók problémáinak megoldása érdekében együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal (védőnő, egészségügyi ellátók, családsegítő szolgálat, nevelési tanácsadó, alapítványok, egyesületek).

Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.

Anyagi veszélyeztetettség esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerinti illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél, szükség esetén javaslatot tesz a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtására. A támogatások más formáit is felkutatja, számba veszi (ingyenes étkeztetés, tankönyvvásárlási támogatás, ösztöndíjak, pályázatok, stb.).

6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A kilencedik évfolyamon az első két hétben szintfelmérő évfolyamdolgozatot írnak tanulóink magyar nyelvből, matematikából és a már általános iskolában tanult idegen nyelvből. A felmérő, a felvételi dolgozat együttesen ad egy képet a szaktanárnak az induló osztály tanulmányi helyzetéről és lehetőség van a leggyengébb tanulók kiszűrésére és korrepetálás beindítására. A későbbiek során az osztály tanulói, illetve a szülői közösség tagjai kérhetik az iskola igazgatóját a korrepetálás beindítására. A korrepetálások az egyéni felzárkóztató foglalkozások órakeretének terhére tervezhetők, elsősorban azokban az osztályokban, ahol ez indokolt.

A felzárkóztatás megszervezése a kötelező és a kötelezően vállalt foglalkozások indítása után fennmaradó iskolai órakeret terhére történik.

Az idegen nyelvi felmérő az osztálybontás egyik alapja, különböző szintű csoportokat alakíthatunk ki.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat kiscsoportos vagy egyéni foglalkozások keretében külső szakemberek segítségével zárkóztatjuk fel.

A felsőbb évfolyamokon középszintű érettségire felkészítő foglalkozásokat tartunk.

Pályaválasztással, továbbtanulással kapcsolatban tanácsot, segítséget adunk.

A tanulási képesség előmozdítása (miután tanulóink egy jelentős részénél azért alakulnak ki magatartási és beilleszkedési zavarok, mert megelőző iskolájukban tartósan alulteljesítenek. Ezért a következőre törekszünk:

- az önbizalom helyreállítása
- a tanulási kudarcok lehetőségeinek elkerülése
- a tanuláshoz való motiváltság kialakítása
- a kontaktuskészség, kapcsolattartás lehetőségeinek megteremtése.

6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a tanulók szociális juttatásai

A rászoruló tanulók számára az iskola elősegíti a más szervezettől (pl. önkormányzatoktól) igényelt segélyek odaítélését. Ezen felül pályázatok útján próbálja meg a rendelkezésre álló anyagi keretet növelni. Étkezési költségtérítést jogszabályban rögzített módon biztosítunk normatív alapon.

Ingyenes tankönyvet szintén jogszabályi jogosultság alapján biztosítunk. További tanulók tankönyvtámogatásának biztosításáról az iskolai könyvtár rendelkezésére álló kölcsönözhető tankönyvek használatba adásával rászorultsági alapon döntünk.

A kötelező állami juttatások esetén a törvény előírja azok szétosztási rendjét. A pályázati pénzek esetén az elsődleges szempont a rászorultsági fok.

7. A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlásának rendje

1. A Nkt. 48.§-a rendelkezik a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.
2. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételét, jogaik gyakorlását a diákönkormányzat működési rendje határozza meg
„A tanulók, a tanulóközösségek a tanulók érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.”
3. Az iskolai diákönkormányzat élén a működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai diákbizottság (DÖK) áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az DÖK képviseli (jogait gyakorolja). A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákönkormányzatot segítő tanár támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat az említett pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez.
4. A diákközgyűlés az iskola tanulóinak legmagasabb tájékoztató-tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll.
A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközgyűlés az igazgató által, illetve a

diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint évente legalább egy alkalommal hívható össze.

5. **A Nkt. 48. §. (4) bekezdésben** szabályozott kérdésekben nevelőtestület az DÖK-ön keresztül kéri ki a **diákönkormányzat véleményét**. A véleménykérés szempontjából a tanulók nagyobb csoportjának az osztály számít.

6. **Az iskolai DÖK jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:**

- Jogszabályban meghatározott ügyekben az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor.
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- Az ifjúsáspolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- A házirend elfogadásakor és módosításakor.

7. **Információt szolgáltatunk tanulóinknak az alábbi csatornákon:**

- Faliújság hírei
- Iskolarádió hirdetései
- iskola honlapja, közösségi oldalai, e-napló
- DÖK havonkénti megbeszélései

- Éves diákközgyűlés
- Kötetlen beszélgetések az iskola igazgatójával, vezetőivel
- Osztályfőnöki órán a hirdetőkönyvből

8. Véleménynyilvánítási lehetőségek:

- szakórán
- osztályfőnöki órán
- DÖK havonkénti megbeszélésein
- kötetlen beszélgetéseken az iskola igazgatójával, vezetőivel
- az éves diákközgyűlésen

8. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének formái

8.1. Belső kapcsolataink

Az iskola oktató-nevelő munkája csak akkor eredményes, ha az iskola szülői elvárások, igények figyelembevételével fogalmazza meg célkitűzéseit, pedagógiai elveit, így elvárható, hogy a szülők támogatták célkitűzéseket, azonosulnak a pedagógiai elvekkkel.

A szülőkkel való kapcsolattartásnak két szintere van.

Személyes kapcsolat osztályfőnök és a szülők, szaktanárok és a szülők közt: a gyermek tanulmányi eredményéről, hiányzásáról, magatartási problémáiról kölcsönösen tájékoztatják egymást a hivatali titoktartás betartásával. Ennek formája lehet telefonon keresztül, fogadóórán, levélben, személyes megkeresés útján, szülői értekezleten.

Szülői szervezeten keresztül: az osztályközösségét érintő kérdésekben képviselhetik az osztály, eljárhatnak a gyerekeket érintő kérdésekben az iskolaszéknél, az iskola vezetésénél,

írásban és szóban is kérhetik az esetleges problémák megoldását. **Szervezett formájú kapcsolattartási lehetőségeik:**

- intézményi tanács ülései
- szülői szervezet összejövetelei
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- nevelőtestületi értekezlet delegált útján
- iskolai rendezvények
- kiemelt partnerként a minőségbiztosítási rendszer működtetésében.

Minden tanárnak heti fogadóóráján és az évenkénti két alkalommal megtartott közös délutáni fogadóórán lehet találkozni a szaktanárokkal.

A tanulók joga, hogy személyes problémáival megkeresse osztályfőnökét, szaktanárát igazgatóját. Erre alkalma van a fogadóórán (iskola igazgatójához vagy előzetes egyeztetés után), vagy az óráközi szünetekben, tanítás után. Természetesen minden tanár lehetőségeihez képest a tanulók segítségére siet.

A diákok közösségi jogait, osztályt vagy a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben a DÖK közvetítésével fordulhat osztályfőnökhöz, szaktanárhoz, iskolavezetéshez írásban és szóban.

8.2. Kapcsolat a diákönkormányzattal (DÖK)

Az osztály közössége megválasztja képviselőit, akik az osztály érdekeit képviselik, az iskolán belüli kapcsolattartást vállalják az osztályfőnökkel, az osztályban tanító tanárokkal, a diákönkormányzattal, illetve annak képviselői által az intézmény más szervezeteivel.

Megbízásuk alapján képviselik a rászorulókat érdekeit, véleményt közvetítenek és tájékoztatnak, kezelik az osztály pénztét.

Az osztályközösségek és diákkörök a tanulóközösségek érdekeinek képviselőire hozzák létre a diákönkormányzatot.

Intézményünk diákönkormányzatának munkáját a diákmozgalmat támogató pedagógus segíti, aki a képviselőket is ellátja.

A diákönkormányzat dönt hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli nap programjáról.

Intézményünk diákönkormányzata havonta legalább egyszer ülésezik.

Kizárólagosan használ a diákönkormányzat és vezetősége, a Diák Tanács egy helyiséget – melynek használati rendjét maguk alakítják ki és tartatják be - ahol megbeszéléseik zavartalanok, elvégezhetik a szükséges adminisztrációt, kikapcsolódhatnak, kisebb rendezvényeket bonyolíthatnak le.

Évente egy alkalommal a diákönkormányzat diákközgyűlést (Diákparlamentet) hív össze, melyen az elmúlt év eredményeit értékeli, és az aktuális problémákat tárgyalja. A gyűlés nyilvános. Időpontja: október első felében.

Ülésein részt vesz a patronáló tanár, úgy is mint a hivatalos kapcsolattartó minden alkalommal (tanácskozási joggal).

A diákönkormányzat elsődlegesen saját szervezésén és a tanulótestük irányításán és érdekképviseletén keresztül a társadalmi érés egyik legfontosabb eszköze az iskolákban. Megnőtt szerepe az értékelés és mérés folyamatában, az intézményi minőségbiztosításban, az iskolai élet szervezésében, az innovációban.

A diákönkormányzat híd iskolánk tanulói és tanári között. Ennek megfelelően támogatjuk munkájukat.

8.3. Kapcsolat a szülőkkel

A tanulók oktatása, nevelése a család és az iskola közös feladata. A nevelési célok megvalósítása, a helyes módszerek megválasztása érdekében elengedhetetlen a szülők és tanárok együttműködése.

A Szülői Szervezet tagjait a tanulók szülei választják, osztályonként két főt.

A szülői szervezet tagjaival az intézmény vezetője által megbízott tanár tartja a kapcsolatot. Rendszeresen összejönnek a szülői értekezlet előtt vagy után, megbeszéljük az időszak aktuális kérdéseit az iskolára és tanulóira vonatkozóan.

Közreműködnek a gólya- és szalagavató bál szervezésében, a ballagás és a pedagógus nap megrendezésében.

A megbeszélések témáját mindenkor tartalmazza az értesítő levél, jelenléti ív, és feljegyzés készül az érdemi véleményekről, javaslatokról.

Az intézményvezetést érintő kérdésekről az összekötő tanár beszámol az intézmény vezetőjének.

Saját tagjai közül kiválasztja az Intézményi Tanácsban az őket képviselő 1 főt, a beszámolás, kapcsolattartás módjáról, megállapodik velük.

Az iskolai Szülői Szervezetet az alábbi jogok illetik meg:

- véleményezi az iskola pedagógiai programját, házirendjét, munkatervét, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat azon pontjait amelyek a szülőkkel illetve a tanulókkal kapcsolatosak, továbbá a tankönyvek kiválasztásának, rendelésének, ellátási rendjét, valamint az adatvédelemre vonatkozó szabályozást. Ezt a jogkörét a Szülői Szervezet átruházta az Intézményi Tanácsba delegált képviselőjére.

- tájékoztatást kérhet (az intézmény vezetőjétől), véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet, a szülőkkel és a tanulók nagyobb csoportjával kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Iskolánk tanulóinak szülei eddig is hatékonyan segítették munkánkat. Szeretnénk továbbfejleszteni együttműködésünket olyan módon, hogy a szabadidős tevékenységekbe akár szakemberként, akár vendégként, akár aktív résztvevőként bevonjuk őket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy az együttműködés szabályozási szintjéről a szülők közössége az indítványozó és résztvevő szintre jusson az iskola életében.

8.4. Külső kapcsolataink, kapcsolat más intézményekkel

A Dél-Budai Tankerületi Központba tartozunk, mellyel vezetői szinten, a tankerület köznevelési intézményeivel pedig vezetői és szervezeti szinten is tartjuk a kapcsolatot.

Kapcsolatot tartunk a fővárosi Étkezési Szolgáltató Gazdasági Szervezettel, az iskola működtetőjével, kapcsolattartó az infokommunikációs igazgatóhelyettes és a gondnok. Együttműködünk az iskolán kívüli szabadidős tevékenységekben a Fővárosi Önkormányzat Oktatási, Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztályával.

Iskola egészségügyi vonatkozásokban a XI. kerületi ÁNTSZ fennhatósága alá tartozunk. Pedagógiai, továbbképzési ügyekben a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási és Tanácsadó Intézettel működünk együtt.

Információs, együttműködési kérdésekben az igazgató, oktatásszervezési (pl. verseny) kérdésekben a tanulmányi helyettes, nevelési ügyekben a nevelési igazgatóhelyettes, felnőttoktatásban a tagozatvezető, szakmai programokban az érintett szaktanárok köre a kapcsolattartó, általában személyesen, értekezleteken.

Tanügyigazgatási kérdésekben a Fővárosi Kormányhivatal, Oktatási Hivatal a kijelölt hatóságunk, ami a versenyek és vizsgák, a beiskolázás lebonyolítását irányítja, szakmai ellenőrzéseket végez. Kapcsolattartó a vezető és tanulmányi helyettese. Pedagógus minősítési és szakmai ellenőrzési kérdésekben, verseny szervezésben, továbbképzés szervezésben a Budapesti POK illetékességi körébe tartozunk.

Az Oktatási Hivatal győri központú Közoktatási Információs Rendszere koordinálja a gimnáziumi felvételi vizsgák, a tanulói jogviszonyok, az országos tanulmányi versenyek és az érettségi vizsgák dokumentálását.

Együttműködünk a és a XI. Kerületi Rendőrkapitánysággal.

Az iskola kapcsolatot tart fenn az Országos Széchenyi Körrel. Választott képviselői útján az intézmény részt vesz a Stádium '91 Alapítvány működtetésében, mely az iskola tanulóinak tanórán kívüli foglalkozásainak támogatására jött létre. Az alapítvány működéséhez nem igényel az iskolától semmilyen szolgáltatást. Az iskola tagja a Gimnáziumok Országos Szövetségének. A diáksport területén a kerületi (Újbudai Önkormányzat, Művelődési és Sportosztály), budapesti (Budapesti Diáksport Szövetség) és országos szervezetekkel elsősorban a testnevelő szaktanárok a kapcsolattartók, szükség szerint teendőikbe bevonják az intézményvezetőt is.

Külföldi diákcsere kapcsolata van az iskolának a németországi Düren középiskolájával.

Gyermekjóléti kérdésekben a területi Gyermekjóléti Szolgálatokkal és Nevelési Tanácsadókkal tartunk kapcsolatot a az általános igazgatóhelyettes irányításával és az osztályfőnökök részvételével.

Intézmény, szervezet	Iskolai képviselő, kapcsolattartó	Címe, elérhetősége
Dél-Budai Tankerületi Központ	igazgató, helyettesek, iskolatitkárok	1116 Budapest, fehérvári út 126-128.

Étkezési Szolgáltató Gazdasági Szervezet	infokommunikációs igazgatóhelyettes, gondnok	1134 Budapest, Róbert Károly krt. 49-51.
Újbudai Pedagógiai Intézet	tanulmányi igazgatóhelyettes	1114 Budapest, Erőmű utca 4.
Újbuda Sportjáért Nonprofit Kft	tanulmányi igazgatóhelyettes, testnevelők	1113 Budapest, Bocskai út 39-41.
Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság XI. Kerületi Kirendeltsége	nevelési igazgatóhelyettes	1113 Budapest, Tass vezér utca
Gymnasium am Wirteltor, Düren	Porhajás László német nyelvtanár	Deutschland, Düren
Magyar Államkincstár	igazgató, helyettesek, iskolatitkárok	
Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet	igazgató, helyettesek	1088 Budapest, Vas u. 8. 338-21-56
Budapesti POK	igazgató, helyettesek	1088 Budapest, Vas u. 8.
Fővárosi Önkormányzat Oktatási, Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya	igazgató	1052 Budapest, Városház utca 9-11.
XI. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat	általános igazgatóhelyettes	1114 Budapest, Erőmű utca 4.
XI. kerületi Önkormányzat Humán Szolgáltató Központ, Gyermekjóléti, Módszertani és Családsegítő Központ	osztályfőnökök, általános igazgatóhelyettes	1117 Budapest Bogdánfy u. 7/d. Tel.:209-24-11, 365-1241
Fővárosi Kormányhivatal	általános igazgatóhelyettes	1053 Budapest, Váci utca 62-64.
KIFÜ, NSZFI, Microsoft, Tisztaszoftver Ügyfélszolgálat	infokommunikációs igazgatóhelyettes	
Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatok	osztályfőnökök	2040 Budaörs, Uzsoki köz 56.

		<p>Tel.:06-23-422-353</p> <p>2030 Érd, Emma u.7.</p> <p>Tel.:06-23-366-104</p> <p>1123 Bp., XII. kerület</p> <p>Kékgolyó u. 19.</p> <p>Tel.:202-68-16</p> <p>1225 Bp., Budafok</p> <p>Nagytétény u. 276.</p> <p>2440 Százhalombatta</p> <p>Szent László u.11.</p> <p>Szivárvány tér 5.</p> <p>Tel.:06-23-354-934</p> <p>2049 Diósd, István tér 1.</p> <p>Tel.:06.23-381-032</p> <p>Illetve még újabbak, ha a tanulók cserélődése megkívánja</p>
XI. Kerületi Rendőrkapitányság	általános igazgatóhelyettes	<p>1119 Budapest,</p> <p>Bocskai út 90</p> <p>Tel.:381-4300/51134</p>
ÁNTSZ Budapest Főváros XI. kerületi Intézete	általános igazgatóhelyettes	<p>1119 Budapest,</p> <p>Fejér Lipót u.59.</p>
Gyógyír XI Kht.	általános igazgatóhelyettes	<p>1117 Budapest</p> <p>Fehérvári út 12.</p>
Szent Kristóf Szakrendelő	infokommunikációs igazgatóhelyettes	<p>1117 Budapest</p> <p>Fehérvári út 12.</p>
Iskolafogászati Rendelő	általános igazgatóhelyettes	<p>1118 Budapest</p> <p>Köbölkút.u.27.</p> <p>386-4002</p>

Pedagógiai Szakszolgálatok	fejlesztő pedagógus	
Országos Széchenyi Kör	általános igazgatóhelyettes	

9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

9.1. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok

(1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

(2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha a)

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) a mr. 51. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

(4) -

(5) Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

(6) Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az előrehozott érettségire január 10-ig lehet formanyomtatvány leadásával jelentkezni. Az engedélyezett előrehozott osztályozó vizsgáknak jogerősen be kell fejeződnie február 15. előtt.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. **A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.**

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó fentiekben meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig – tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázó előzőek alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani.

A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

(Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelte.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a vizsgázónak a szakértői vélemény alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, illetve meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanulót az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára vették fel.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a pedagógiai programban foglaltak szerint kell eljárni.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

A tanuló szülői kérésre osztályozó vizsgát tehet olyan tantárgyból is – pl. idegen nyelv – mely nem szerepel a kötelező tantárgyai közt, és az iskola helyi tantervében a tantárgy szerepel és rendelkezik saját szakképzett pedagógussal az adott szaktárgyból. ***A képzés utolsó félévében ilyen engedélyt nem adunk!***

A javító, pótló, osztályozó és a különbözeti vizsgák lebonyolítási rendje a tantárgyi középszintű érettségi vizsgáéval egyező, az alábbi eltérésekkel:

Idegen nyelvből nincs hallott szöveg értésére épülő rész, médiából, ének-zenéből, vizuális kultúrából csak írásbeli vizsgarész van, testnevelésből csak gyakorlati.

Az írásbeli vizsgán a kerettantervi törzsanyagból a középszintű érettségi vizsgához elengedhetetlen adott tanévi tananyagra kérdezzük rá, 40% alatti teljesítményre elégtelen minősítést adunk.

A szóbeli felvételi a 8. osztályosok számára nem tartalmazhat a NAT előírásait meghaladó ismeretanyagra vonatkozó feladatot. Célja nem a szaktárgyi felkészültség mérése, hanem a szövegértés, logikai készség, kifejezőkészség felmérése. Rajz tagozaton tetszőleges technikával készített saját műveket kérünk be, énekből saját válogatású dalok előadása alapján értékeljük a jelentkezőt.

9.2. Az esti tagozat értékelési- és vizsgarendje, elvei

Alapelvek:

Az esti tagozaton a nappali tagozatéval azonos szabályok szerint folyik az értékelés. A kihagyott évközi megmérettetési lehetőségek az évi 4 beszámolón való részvétellel pótolható.

Csak írásbeli beszámoló esetén a tanuló szóban javíthat.

Ha a tanuló akár egyetlen tantárgyból, egyik formában sem szerez jegyet, tanulói jogviszonyát a nevelőtestület tagozatos tanárainak közössége a félév utolsó képzési napjával tanulói jogviszonyát határozati úton megszünteti.

10. A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

A középfokú iskolákba történő jelentkezés rendje és a felvételi eljárás szabályai a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról szóló rendeletben foglaltak szerint (a kihúzott részek a miénktől eltérő feladatú / fenntartású intézményekre vonatkozó szabályokat jeleznek).

„26. § (1) Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.

(2) A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

27. § (1) A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

(2) Ha a középfokú iskola felvételt hirdet, a felvételi kérelmekről

a) az általános iskolai tanulmányi eredmények (a továbbiakban: tanulmányi eredmények), vagy

b) középiskola esetén a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye, vagy

c) középiskola esetén a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei alapján dönthet.

(3) A (2) bekezdésben tanulmányi eredmények alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

(4) -

(5) Ha a középfokú iskola a művészeti vagy testkultúra tanulmányi területen hirdet felvételt, a (2) bekezdésben meghatározottak mellett további képességek, készségek meglétét is vizsgálhatja.

28. § -

(6) A felvételi eljárás költségei a szülőre, tanulóra nem háríthatók át.

29. § (1) A központi írásbeli vizsgához külön-külön feladatlapok készülnek azok részére, akik

a) a nyolc évfolyamos gimnáziumba,

b) a hat évfolyamos gimnáziumba,

c) a középfokú iskola kilencedik évfolyamára jelentkeznek.

(2) -

(4) Amennyiben a középiskola valamely tanulmányi területen felvételi eljárásában a jelentkezők számára egyik vagy mindkét tárgyból előírja a központi írásbeli vizsgát, köteles mindkét tárgyból meghirdetni és megszervezni azt.

(5) A központi írásbeli vizsgán elért eredményt minden olyan középfokú iskola köteles elfogadni, amelyik előírta az adott központi írásbeli vizsgán való részvételt, függetlenül attól, hogy a jelentkező melyik iskolában vett részt a vizsgán.

30. § (1) A középfokú felvételi eljárást a középfokú intézmények felvételi információs rendszerében (a továbbiakban: KIFIR rendszer) kell lebonyolítani. A KIFIR rendszert a felvételi eljárás meghatározott szakaszaiban a felvételt hirdető középfokú iskoláknak, a központi írásbeli vizsgát szervező középfokú iskoláknak, vagy az általános iskoláknak kell használniuk. Az információs rendszerben rögzített adatok hitelességéért annak az intézménynek az igazgatója felel, amelyik az adat rögzítésére jogosult.

(2) A KIFIR rendszer tartalmának meghatározása és ellenőrzése a hivatal feladata.

31. § (1) Az általános iskola október 31-éig tájékoztatja a nyolcadik évfolyamra járó tanulókat a középfokú iskolai felvételi eljárás rendjéről.

(2) Az általános iskola október 31-éig tájékoztatja a hetedik évfolyamra járó tanulók szüleit arról, hogy gyermekük iskoláztatásával kapcsolatos kérdésben a szülőknek közösen kell dönteniük, valamint arról, hogy ha az iskolaválasztással kapcsolatban a szülők között vita van, annak eldöntése a bíróság hatáskörébe tartozik, és gyermekük felvételi lapjait az általános iskolának a bírósági döntés szerint kell továbbítania.

32. § (1) A hivatal szeptember 30-áig honlapján közlemény formájában nyilvánosságra hozza az adott tanévre vonatkozóan a középfokú iskolák tanulmányi területeinek meghatározási formáját.

(2) A középfokú iskola a tanulmányi területek fő jellemzőit és belső kódjait az (1) bekezdés szerinti közlemény alapján állapítja meg, és október 15-éig rögzíti a KIFIR rendszerben.

(3) A középfokú iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 31-éig elhelyezi.

(4) A felvételi tájékoztató tartalmazza

a) a középfokú iskola OM azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,

b) a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét,

c) a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a 27. § (2) bekezdésében szereplő szempontok alapján a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,

d) a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,

e) ha az iskola szóbeli vizsgát szervez, a vizsga követelményeit, a vizsga időpontját és helyét

33. § (1) A középfokú felvételi eljárásban – a 27. § (4) bekezdésben foglalt kivétellel – csak központi írásbeli vizsga tartható.

(2) A tanuló a központi írásbeli vizsgára való jelentkezését a hivatal által e célra kiadott jelentkezési lapon a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig küldheti meg közvetlenül valamely általa választott, központi írásbeli vizsgát szervező intézménybe.

(3) Amennyiben a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkező élni kíván az Nkt. 51. § (5) bekezdésében biztosított jogával, a jelentkezési laphoz csatolnia kell az erre vonatkozó kérelmet, valamint a szakértői bizottság véleményét. Az igazgató a kérelemről döntését határozat formájában hozza meg. Az igazgató döntésében rendelkezik az iskolai tanulmányok során a tanuló által használt, megszokott eszközök biztosításáról, az írásbeli dolgozat elkészítéséhez a munkaidő meghosszabbításáról, a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentésről.

(4) Az írásbeli vizsgát szervező intézmény a KIFIR rendszerben a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig rögzíti a vizsgázók jelentkezési adatait. A hivatal a rögzített adatok alapján állítja össze az intézmények számára az írásbeli vizsga feladatlap-csomagjait.

34. § (1) A központi írásbeli vizsga a hivatal által megküldött feladatlapok megoldásából áll. A központi írásbeli vizsgát szervező iskola által biztonságos csomagolásban átvett feladatlap-csomagok kibontása a csomagon megjelölt időpontban háromtagú, a nevelőtestület tagjaiból álló bizottság előtt történik. A felbontás helyét, időpontját, a csomag – sértetlen vagy sérült, felbontott – állapotát és a jelenlévők nevét jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(2) A központi írásbeli vizsgát szervező középfokú iskola igazgatójának biztosítani kell a hivatal által működtetett elektronikus üzenetküldő rendszer folyamatos figyelemmel kísérését minden vizsganapon. A figyelemmel kísérést a vizsga kezdete előtt legalább harminc perccel meg kell kezdeni, és az írásbeli vizsgára meghatározott időtartam letelte után harminc percig kell folytatni.

(3) A központi írásbeli vizsgát szervező középiskola igazgatója a vizsgázókat az iskola honlapján, valamint az írásbeli vizsga megkezdése előtt a vizsga helyszínén tájékoztatja arról, hogy hol és mikor tekinthetik meg az általuk elkészített és az iskola által kiértékelt dolgozatokat, és tájékoztatást ad az értékelésre vonatkozó észrevételek megtételének szabályairól.

(4) A központi írásbeli vizsga során a vizsgaszervező iskola biztosítja a tanári felügyeletet. A vizsgateremben a tanulók ültetési rendjét úgy kell kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék. A vizsga során – a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére a 33. § (3) bekezdés alapján adott igazgatói engedélyben meghatározott eltéréssel – a feladatlap-készítő bizottságok által meghatározott, a hivatal honlapján közzétett, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet szerinti jelentkezési határidőig nyilvánosságra hozott és az egyes feladatlapokon is feltüntetett segédeszközök használhatók. A dolgozat megírásakor a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát kék vagy fekete színű tintával kell elkészíteni.

35. § (1) A vizsga dolgozatainak javítását a hivatal által kiadott javítási-értékelési útmutató alapján kell elvégezni.

A feladatlapokat és a javítási-értékelési útmutatókat legkésőbb a vizsga napját követő napon a hivatal a honlapján közzéteszi.

(2) Az írásbeli vizsgát szervező intézmény a KIFIR rendszerben rögzíti a vizsgán való részvétel tényét, a 33. § (3) bekezdés alapján biztosított speciális körülményeket, a vizsgaeredményeket, valamint elvégzi az értékelő lapok előállítását, kinyomtatását.

(3) Az írásbeli vizsga kiértékelte dolgozatait a vizsgázó és szülője az iskola képviselőjének jelenlétében, az igazgató által meghatározott helyen és időben megtekintheti, azokról kézzel vagy elektronikus úton másolatot készíthet, és – kizárólag a hivatalos javítási-értékelési útmutatótól eltérő értékelés esetén – az értékelésre észrevételt tehet. Ha az iskolában a feltételek rendelkezésre állnak, a vizsgázó kérésére a saját kiértékelte dolgozatáról másolatot kell készíteni.

(4) A megtekintéshez – az adott írásbeli vizsgát követő nyolc napon belül – egy munkanapot (nyolc órát) kell biztosítani. A vizsgázó észrevételeit a megtekintést követő első munkanap végéig – tizenhat óráig – írásban adhatja le. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet benyújtani. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő.

(5) Ha az írásbeli vizsgakérdésekre adott megoldás értékelésére a vizsgázó észrevételt nyújt be, az iskola az észrevételt érdemben elbírálja. Az iskola a bírálat eredményét határozat formájában, megfelelő indokolással, az észrevétel benyújtását követő három munkanapon belül írásban közli az észrevételt tevővel.

(6) Ha az észrevételt tevő az iskola határozatának kézhezvétele után is fenntartja korábbi észrevételét, ezt egy munkanapon belül írásban közli a vizsgát szervező iskolával. A határidő elmulasztása jogvesztő. Az iskola a fenntartott észrevételt az ügyre vonatkozó dokumentumokkal együtt egy munkanapon belül megküldi a hivatalnak.

(7) A hivatal a fenntartott észrevételt érdemben elbírálja. A bírálat eredményét határozat formájában, megfelelő indokolással, az észrevétel benyújtását követő nyolc munkanapon belül rövid úton (elektronikus úton) írásban közli az iskolával, valamint postai úton megküldi az iskolának és az észrevételt tevőnek.

36. § (1) Az írásbeli vizsga eredményéről a vizsgát szervező iskola – a hivatal által kiadott, a vizsga részletes eredményeit tartalmazó, az iskola körbélyegzőjének lenyomatával, valamint az igazgató vagy az általa kijelölt személy aláírásával hitelesített értékelő lapon – közvetlenül tájékoztatja a vizsgázókat.

(2) A középfokú iskola a jelentkező központi írásbeli vizsgából származó felvételi teljesítményét az értékelőlap alapján állapítja meg. A felvételi dolgozat vagy annak másolata a jelentkezőtől nem kérhető.

(3) A központi írásbeli vizsgán elérhető maximális pontszám a felvételi eljárás eredményének megállapításakor a felvételi eljárás egészében megszerezhető összesített eredmény, összpontszám ötven százalékánál nem lehet kevesebb.

(4-

37. § (1) Az általános iskola tanulója esetében a felvételi lapok kitöltését az általános iskola szervezi meg. A felvételi lapokat – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – az általános iskola a kitöltéséhez szükséges adatok ellenőrzése és rögzítése után a KIFIR rendszerben állítja elő, és megküldi a felvételt hirdető középfokú iskolába, valamint a Felvételi Központba.

(2-

(3) Ha a jelentkező nincs tanulói jogviszonyban, vagy tanulmányait külföldön végzi, a felvételi lapokat a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a szülő tölti ki és a jelentkezési lapot a felvételt hirdető közép fokú iskolába, a tanulói adatlapot pedig a Felvételi Központba küldi meg.

(4) A felvételi kérelmet a 27. § szerint kell benyújtani. A felvételi lapok többszörözhetők. Ha a felvételi kérelmet nem az e rendeletben foglaltak szerint nyújtották be, a kérelemben érintett közép fokú iskola szükség esetén a hiányok nyolc napon belüli pótlására szólítja fel a kérelem benyújtóját. E határidő elmulasztása jogvesztő.

(5) A kiskorú felvételi lapjait mind a két szülő, ha a kiskorú gyámság alatt áll, a gyám, továbbá – ha a jelentkező a tizenegyedik életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen – a jelentkező írja alá. A felvételi lapokat az (1) bekezdésben meghatározott esetben az általános iskolának akkor is továbbítania kell, ha azt a jelentkező nem írja alá. Nem szükséges a szülő aláírása, ha a szülői felügyeletet a bíróság megszüntette, korlátozta, vagy ha a szülői felügyelet azért szünetel, mert a szülő cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, továbbá akkor sem, ha a szülő ismeretlen helyen tartózkodik, vagy jogai gyakorlásában ténylegesen akadályozott. A szülői felügyeletet gyakorló szülőnek kell igazolnia, hogy a másik szülő aláírására nincs szükség. A nagykorú, cselekvőképes személy felvételi lapjait a jelentkező írja alá.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az általános iskola a tanuló felvételi lapjait, ha azt a külön élő szülő nem írta alá, abban az esetben is továbbítja, ha a gyermek továbbtanulásra való jelentkezéséről a bíróság döntött, vagy a szülők a bírósági eljárást nem indították meg. Ez utóbbi esetben az iskola értesíti mind a két szülőt, hogy a köztük lévő vita eldöntése a gyámhatóság vagy a bíróság hatáskörébe tartozik.

(7) A felvételi lapok aláírása hozzájárulást jelent ahhoz, hogy a jelentkező személyes adatait a közép fokú iskola, a hivatal, a Felvételi Központ és a kormányhivatal a felvételi eljárás törvényes lefolytatása érdekében kezelje. **Ha a jelentkező a 40. § (1) bekezdése szerinti felvételi jegyzékben egyéni adat, jelige alkalmazását kéri, az erre vonatkozó nyilatkozatát és az egyéni adatát, jeligéjét a jelentkezési lapra rá kell írnia.**

38. § (1) Az általános iskola által előállított és a 37. § (5) bekezdése szerint aláírt felvételi lapokra az általános iskola további bejegyzést nem tehet. Indokolt esetben felhívja a tanuló, a szülő figyelmét a hiányzó, a hibás adatokra, továbbá kezdeményezi azok kijavítását. A jelentkezési lapnak az általános iskolai tanulmányi eredményekre vonatkozó részét

– a 37. § (2)–(3) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – az általános iskola igazgatója aláírásával hitelesíti.

(2) A jelentkező több jelentkezési lapot nyújthat be. Minden jelentkezési lapon egy iskola tüntethető fel. Egy jelentkezési lapon az iskola több tanulmányi területe is megjelölhető. A jelentkezési lapokon a tanulmányi területnek a 32. § (2) bekezdése szerinti belső kódját minden esetben fel kell tüntetni.

(3) A felvételi kérelem benyújtásához a jelentkező számára jelentkezési lapjai számától függetlenül két példányban tanulói adatlapot kell kiállítani. A tanulói adatlapon fel kell tüntetni a kiállított jelentkezési lapok számát, több tanulmányi terület esetén feltüntetve azoknak a jelentkező által meghatározott rangsorát. A rangsorolást nem iskolánként, hanem tanulmányi területenként kell elvégezni.

(4) A felvételi kérelmek rangsorolásáról a közép fokú iskola nem kérhet információt, a tanulói adatlapon feltüntetett rangsorolást nem ismerheti meg.

(5) Az általános iskola a tanulói adatlap első példányának 37. § (1) bekezdés szerinti elküldése után a tanulói adatlap második példányát borítékba zárja, és a tanuló végleges döntéséig megőrzi oly módon, hogy ahhoz – az e rendeletben meghatározott módosítási lehetőségen kívül – ne lehessen hozzáférni.

(6) Az általános iskola a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban egy alkalmat köteles biztosítani ahhoz, hogy a tanuló és a szülő közösen módosíthassa a tanulói adatlapot. A módosítás a módosító tanulói adatlap kitöltésével történik. A módosítás során új közép fokú iskola nem jelölhető meg, a beírt tanulmányi területek nem törölhetők, azonban az eredetileg benyújtott tanulói adatlapon feltüntetett közép fokú iskolához újabb tanulmányi terület írható be, továbbá az eredetileg beírt rangsor megváltoztatható. **Új tanulmányi terület csak az eredeti tanulói adatlapon szereplő, érintett közép fokú iskolával történt előzetes egyeztetés alapján jelölhető meg.**

Az egyeztetés tényét a közép fokú iskolába eredetileg benyújtott jelentkezési lapon kell feltüntetni. A módosító tanulói adatlap kitöltésével a korábban kitöltött tanulói adatlap érvényét veszti. Az általános iskola a módosító tanulói adatlapokat megküldi a Felvételi Központnak, a többi adatlapot visszaadja a tanulóknak. A 37. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetekben a módosító tanulói adatlapot a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a szülő küldheti meg a Felvételi Központnak.

(7) Ha a tanköteles tanuló nem nyújt be felvételi kérelmet, az igazgató írásban tájékoztatja a tanulót és a szülőt a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos kötelezettségekről.

39. § (1) Ha a közép fokú iskola szóbeli vizsgát szervez, a vizsga kérdései a Nat általános iskolai követelményrendszerére és a közép fokú iskola pedagógiai programjában meghatározott a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra hozott követelményekre épülnek.

(2) A szóbeli vizsgára a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kerülhet sor. A 27. § (5) bekezdésében és a 28. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott eljárásokat ugyanezen időszak végéig le kell zárni.

A szóbeli vizsgákra a közép fokú iskola legalább három napot köteles kijelölni.

(3) A szóbeli vizsgán elérhető eredmény a felvételi eljárás eredményének megállapításakor a felvételi eljárás egészében megszerezhető összpontszám huszonöt százalékánál nem lehet több.

(4) A szóbeli vizsga nyilvános, amelyet az iskola igazgatója indokolt esetben korlátozhat.

40. § (1) A közép fokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után, legkésőbb a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig a honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét. A nyilvánosságra hozott jegyzékben a jelentkező az oktatási azonosító számával szerepel, egyéb személyes adatai nélkül. Ha a jelentkező a 37. § (7) bekezdése szerint a jelentkezési lapján kérte, hogy a felvételi jegyzékben egyéni adat, jellege alkalmazásával szerepeltessék, akkor a közép fokú iskola az oktatási azonosító szám helyett a jelentkező egyéni adatát, jellegét tünteti fel.

(2) A felvételi jegyzéket tanulmányi területenként kell elkészíteni, valamennyi jelentkező feltüntetésével. A jegyzék a jelentkező (1) bekezdésben meghatározott azonosító adata mellett tartalmazza a jelentkezőnek a felvételi eljárásban elért összesített eredményét és az iskola által meghatározott rangsorban elfoglalt helyét.

(3) A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt,

akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja. A különleges helyzetet az iskola pedagógiai programjában kell szabályozni.

(4) Ha a középfokú iskola nemzetiségi nevelés-oktatást folytat, a nemzetiségi tanulmányi területeken a rangsorolás során előnyben kell részesíteni a felvételi feltételeknek megfelelő, az adott nemzetiséghez tartozó jelentkezőket.

41. § (1) A Felvételi Központ a beküldött tanulói adatlapok alapján iskolánként, azon belül tanulmányi területenként elkészíti a jelentkezők ábécésorrendbe szedett listáját (a továbbiakban: jelentkezők listája), és a KIFIR rendszerben a középfokú iskola számára elérhetővé teszi.

(2) A középfokú iskola igazgatója a jelentkezők listájának felhasználásával tanulmányi területenként elkészíti az ideiglenes felvételi rangsort. Az ideiglenes felvételi rangsort a KIFIR rendszerben úgy kell elkészíteni, hogy a jelentkezők listájában minden jelentkező neve mellé az igazgató beírja a felvétellel kapcsolatos döntését. Ha a jelentkező teljesítette a felvételi követelményeket, a neve mellé a felvételi jegyzékben elfoglalt helye szerint sorszámot kell beírni. Ha a jelentkező nem teljesítette a felvételi követelményeket, a neve mellett a felvételi kérelem elutasítását az „E” betű alkalmazásával kell beírni. A középfokú iskola igazgatója az ideiglenes felvételi rangsorban – tanulmányi területenként – feltünteti a felvehető tanulók létszámát is.

(3) A tanulói adatlapok módosításának feldolgozását követően a Felvételi Központ a KIFIR rendszerben kiegészíti a jelentkezők listáját.

(4) A jelentkezők listájának kiegészítése után a középfokú iskola igazgatója a (2) bekezdésben meghatározottak szerint, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig kiegészíti az ideiglenes felvételi rangsort, valamint tanulmányi területenként közli a felvehető tanulók számát. A középfokú iskola igazgatója az ideiglenes felvételi rangsort a KIFIR rendszerből kinyomtatja, és minden oldalát aláírásával és az iskola körbélyegzőjének lenyomatával ellátva megküldi a Felvételi Központnak. Ha a középfokú iskola igazgatója rendelkezik legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással, és az ideiglenes felvételi rangsort a saját fokozott biztonságú elektronikus aláírásával ellátva küldi meg a Felvételi Központ részére, a papíralapú hitelesítésre nincs szükség.

(5) A Felvételi Központ a KIFIR rendszer segítségével az ideiglenes felvételi rangsorok alapján tanulmányi területenként elkészíti az egyeztetett felvételi jegyzéket. Az egyeztetett felvételi jegyzéken minden jelentkező esetében szerepel a felvételi kérelem elfogadásának vagy elutasításának ténye. Az egyeztetett felvételi jegyzék elkészítése során a Felvételi Központ a tanulói adatlapon a jelentkező által meghatározott sorrend, a középfokú iskola által meghatározott felvételi rangsor, valamint a középfokú iskola által közölt felvehető tanulói létszám együttes mérlegelése alapján az adott jelentkezőnek egyetlen felvételi kérelmét nyilvánítja elfogadottnak, a többit elutasítja.

A Felvételi Központ a jelentkezőnek azt az adatlapon szereplő legalacsonyabb sorszámú felvételi kérelmét nyilvánítja elfogadottnak, amelyet az adott tanulmányi területet meghirdető iskola elfogadott, és a jelentkező a középfokú iskola által közölt felvehető tanulói létszámon belül van.

(6) A Felvételi Központ a KIFIR rendszerben a középfokú iskolák számára elérhetővé teszi az egyeztetett felvételi jegyzéket.

42. § (1) A felvételt hirdető közép fokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező tanulói jogviszonyban áll, az általános iskolának is.

(2) Az általános iskola értesítése jegyzék formájában is történhet. A felvételtől szóló értesítést a 37. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben a tanulónak, kiskorú tanuló esetében a szülőnek kell megküldeni, továbbá a 37. § (2) bekezdésben meghatározott esetben az általános iskolának is, ha a vele tanulói jogviszonyban álló tanuló a közép fokú iskolába felvételt nyert.

(3) A 37. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben az elutasításról szóló értesítést nem kell megküldeni az általános iskolának, a jogorvoslati eljárás eredményéről pedig csak akkor kell az általános iskolát értesíteni, ha ennek eredményeképpen a tanuló a középiskolába felvételt nyert.

(4) Ha a közép fokú iskola a benyújtott felvételi kérelmek és a felvételi eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a meghirdetett tanulmányi területen nem tudja elindítani az oktatást, köteles erről három munkanapon belül értesíteni a jelentkezőt, a fenntartót és a hivatalt.

43. § (1) A közép fokú iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki.

(2) Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a közép fokú iskolába az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni. A kiírást meg kell küldeni a székhely szerint illetékes kormányhivatalnak, továbbá a hivatalnak, amely a megküldött és összesített adatokat a honlapján közzéteszi.

(3) A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani a felvételt meghirdető iskola által meghatározott formában és időpontig. A rendkívüli felvételi eljárásban több jelentkezési lap is benyújtható, de egy jelentkezési lapon csak egy iskola jelölhető meg. A felvételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

44. § (1) A KIFIR rendszerének adatbázisában szereplő személyazonosításra alkalmas adatokat – a felvételi eljárás lezárását követően – a Felvételi Központ legkésőbb szeptember 15-éig törli, egyúttal a személyes adatokat tartalmazó papíralapú adathordozókat legkésőbb ugyanaddig az időpontig megsemmisíti.

(2) A KIFIR rendszer adatbázisában a személyazonosításra alkalmas adatok törlése után megmaradt adatokat a hivatal tárolja, kezeli, statisztikai célra felhasználhatja, továbbá statisztikai felhasználás céljára átadhatja.

45. § (1) A jelentkezés elutasítása esetén az iskola igazgatójának fel kell hívnia a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a jelentkező és a szülő figyelmét, hogy az Nkt. 37. § (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet.

(2) A jogorvoslati eljárást megindító kérelmet annak a közép fokú iskolának a fenntartójához kell benyújtania a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, amelyeknek a döntésével a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a szülő nem ért egyet.

(3) Az eljárást megindító kérelmeket az általános felvételi eljárásban oly módon kell elbírálni, hogy a jogorvoslati eljárás a tárgyév június 1-jéig befejeződjék. Ha a jelentkező tanköteles, a jogorvoslati eljárás eredményéről értesíteni kell azt az iskolát, amellyel a

jelentkező tanulói jogviszonyban áll. A 37. § (2) bekezdésében leírt esetben csak akkor kell értesíteni az általános iskolát, ha a jogorvoslati eljárás eredményeképpen a tanuló a középiskolába felvételt nyert.

(4) A középfokú iskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben a tanulmányait folytatta.”

Iskolánkban az elért eredményeket 25, az általános követelmények szerinti központi írásbeli vizsgát 50, a szóbeli vizsgát 25 %-os mértékben vesszük figyelembe. Az általános iskolai eredményekből a 7. év végi és a 8. félévi közismereti tantárgyi átlagot vesszük figyelembe.

A vendégtanulói jogviszony létesítése

49. § (1) A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatóktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

(2) Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

(3) -

(4) Ahol e jogszabály vendégtanulót említ, azon az (1)–(3) bekezdések egyikében meghatározott tanulmányokat folytató tanulót kell érteni.

(5) A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát, vagy a (2) bekezdésben foglalt kérelem szerint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő egészségügyi intézmény vagy a gyógykezelést biztosító intézmény javaslatát.

(6) A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója az (1)–(2) bekezdés szerint benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola, vagy a (2) bekezdés szerinti kérelem esetében a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő egészségügyi intézmény vagy a gyógykezelést biztosító intézmény vezetőjét.

(7) A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

Átvétel

A tanuló átvételéről az intézmény vezetője dönt a kért tagozat osztálylétszáma, az átvételi kérelem megalapozottsága és szabályossága, a szükséges különbözeti vizsgák mennyisége függvényében. Határozatáról a kérelmezőt – kiskorú esetén a szülőt tájékoztatja, befogadó határozat esetén az előző intézményt nyilatkozata megküldésével tájékoztatja a beiratkozásról, a kérelmezőt felvilágosítja a szükséges teendőkről, azok sorrendjéről.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

A segítség nyújtására törvény kötelez mindenkit Hajlandóság kialakításának egyik eszköze lehet gyermekkorban megkezdett oktatás. Célkitűzés: már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni.

A tanuló legyen tisztában a telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolásával, stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák ismeretével, kisebb sebek ellátásával, kötözésével, közlekedésbiztonsággal, veszélyes gyógyszerek és mérgező növények következményeivel.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van testnevelés, osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulónak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - esések,

- az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó egészségnapot szervezünk a tanulók számára.

II. HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése

2020-tól felmenő rendszerben:

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról valamint

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

és

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/nyelvi_elokeszito_ev_folyamok_kerettantervei

és

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatas/9_12_evfolyam .

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

A gimnáziumok 9-12. évfolyamára kiadott kerettanterv kiinduló óraterve:

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A kötelező tanórai foglalkozásokat és óraszámait a tagozatos óratervekben rögzítettük.

A tantervi táblák értelmezése:

- Pirossal az eltéréseket, választásokat jelöltük.
- A kötelező érettségi vizsgatárgyak – magyar nyelv- és irodalom, történelem, matematika, első idegen nyelv - óraszámát a szabad keret terhére egységesen megnöveltük.
- x jelöli a művészetek felhasználásának konkrét tantervét.
- A kerettantervi tananyagot nem változtattunk, a 10%-ot az óraszámok arányos növelésével az eredeti tantervben rögzített törzsanyag biztosabb elsajátítására fordítjuk.
- Ének-zene tantárgyból az „A” tantervet alkalmazzuk a tagozatos 11-12. évfolyamos oktatásban.
- Nem kötelező tantárgyakat nem határozunk meg.
- További választható tantárgyakat nem választottunk.
- **A választható tantárgyak a 11. és a 12. évfolyamon az érettségi előkészítők. Az emelt szintű magyar és történelem önálló csoportban, heti +2 órával kerül megszervezésre.**
- **Az emelt és középszintre választható előkészítőkből a 11. évfolyamon 4 (általános, ill. digitális kultúra tagozaton 5), a 12. évfolyamon pedig tagozattól függően 6-8 óra felvételére van lehetősége a tanulónak választása alapján.**
- **nyelvi nívócsoportok angol nyelvből és német nyelvből is, valamint matematikából**
- **Bontott órák:** 1. és 2. idegen nyelv, tagozatos tantárgy, testnevelés, digitális kultúra, kommunikáció, matematika a 9. évfolyamon, magyar nyelv (opcionálisan irodalomból is) a 9. évfolyamon.
- Az általános, a nyelvi és a biológia tagozaton a művészetek keretében 12. évfolyamon mozgóképkultúra és médiaismeret, 11. évfolyamon vizuális kultúra tantervet állítottuk össze a kerettantervi utasítások szerint:

Vizuális kultúra 11. évfolyam:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az alkotó tevékenységekben a síkbeli, térbeli kifejezőeszközök, a térábrázolási konvenciók, a szintani ismeretek megfelelő és önálló alkalmazása. Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével, saját kifejezési szándék érdekében is. Egyéni asszociációkra támaszkodó átírás, fokozás. Hagyományos és korszerű vizuális technikák alkalmazása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás). – Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék). – Fogalmak, jelenségek (pl. repülés, víz, kapcsolatok, utánpótlás) komplex vizuális feldolgozása nem a megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnel). – Szöveges és képi elemek képi kompozícióba rendezése (pl. egymás erősítésével) adott vagy tudatosan választott kifejezési szándék érdekében képzőművészeti példák (pl. dadaizmus, kortárs alkotók) alapján. – Mű és környezetének elemző vizsgálata több szempont szerint, konkrét művészeti példák alapján (pl. oltárkép, köztéri szobor, installáció, land-art, street art munka). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szöveg és kép illusztratív, narratív kapcsolata.</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenei élmény.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> jelenetek, táncmozgások, összetett hatások.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógép felhasználó szintű alkalmazása.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, environment/környeztművészet, fényművészet.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Megfigyelt téri helyzetek, forma, arány, fény és színviszonyok ábrázolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Megfigyelt téri helyzetek, fény- és színviszonyok adott vagy választott célnak megfelelő ábrázolása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Téri helyzetek megjelenítése különböző ábrázolási rendszerek használatával és transzformálásával (pl. látvány reprodukálása vetületi ábrázolásból perspektivikus vagy axonometrikus megjelenítéssel). – Az önárnyék és a vetett árnyék művészi kifejező elemként történő alkalmazása (pl. megvilágítás megváltoztatásával létrehozott változások megjelenítése grafikai, fotós eszközökkel). – Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében reprodukálása az alkotó munkában. 		<p><i>Matematika:</i> Modellezés, összefüggések megjelenítése. Transzformációk, adott tárgy más nézőpontból való elképzelése.</p>

<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, vetületi ábrázolás, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A művészet stíluskorszakait reprezentáló legfontosabb művészeti alkotások, alkotók felismerése, és elhelyezése a megfelelő korban. A vizuális kifejezés eszközeinek felismerése és használata műelemzés során. A művészettörténet főbb korszakainak összegző, lényegkiemelő jellemzése.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A vizuális kifejezés eszközeinek pontos értelmezése különböző korokban. A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok témák illetve problémakörök rendszerezése és összegző ismerete. Esztétikai jellemzők megalapozott értékelése. Vizuális esztétikai jellegű értékítéletek megfogalmazása elemzésekben, illetve érvényre juttatása az alkotó feladatokban. A technikai képalkotás lehetőségeinek elemzése és képzőművészeti kapcsolódásainak megértése. Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.</p>
--	---

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Művészettörténeti korszakok (pl. ókor, korakeresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) műfajokra lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. – Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: életkép a festészetben és a fotóművészetben, portré a szobrászatban és festészetben). – A századforduló irányzatainak (pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. – A 20. század második fele vizuális művészeti irányzatainak konstruktív, expresszív és konceptuális példáinak elemző vizsgálata. – A művészetben használt legfontosabb alkotói technikák (pl. egyedi és sokszorosított grafika, olaj vagy vizes alapú festmény) felismerése, a művészi kifejezésben betöltött szerepének elemzése. – Újmediális művészeti jelenségek konkrét elemző vizsgálata. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> korstílusok, stílusirányzatok megnevezései, megkülönböztető jegyei, művészettörténeti párhuzamok. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Művészet- és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok).</p> <p>Zenei befogadói tapasztalatok.</p>

<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgard, avantgard irányzat, neoavantgard, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermediális műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.</p>
---------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció Tömegkommunikáció	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A reklám hatásmechanizmusának elemzése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete és értelmezése. Reklámok összetett elemzése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – A médiaipar működésének, a reklám hatásmechanizmusának feltárása kreatív gyakorlatokkal (pl. szerepjátékkal pop- vagy filmsztár karrierjének „felépítése” a tömegmédiában; fiktív reklámkampány tervezése és kivitelezése). 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A médiaipar működése. A reklám hatásmechanizmusa. Sztárok és szenzációk. Nemi szerepek reprezentációja. Virtuális valóság. Sztereotípiák, tömegkultúra.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> díszlet, jelmez, kellék, fény- és hanghatások, jellemábrázolás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> populáris zenei stílusok.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> médiaszövegek kommunikációs és műfaji jellemzői.</p> <p><i>Informatika:</i> az információk közlési célnak megfelelő</p>

	alakítása, a manipuláció felismerése.
--	---------------------------------------

<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Reklám, sztár/jelenség, attribútum, öltözet/megjelenés, reklámtárgy, plakát, szlogen, banner, spot, klip, weblap.
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Vizuális kommunikáció Az újabb médiumokkal való kísérletezés	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Nem vizuális természetű információk érzékletes, képi megfogalmazása. Bonyolultabb vizuális kommunikációt szolgáló megjelenések tervezése. Idő- és térbeli változások megjelenítése. A technikai képalkotás lehetőségeinek ismerete és megértése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A technikai médiumok (képalkotó) módszereinek megismerése. Komplex audiovizuális közlés tervezése. Kortárs művészeti alkotások elemző feldolgozása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Az egyik médiumból a másikba való átkódolás egyszerűbb lehetőségeinek kipróbálása kreatív gyakorlatok segítségével (pl. „vizuális zen” létrehozása kotta „átformálásával” képpé, választott színes technikával) a mediális szemlélet kiterjesztése, a különböző médiumok közötti tartalmi, üzenetbeli összefüggések feltárása céljából. – A technikai képalkotás újabb, kísérleti megoldásainak felismerése, alkalmazása alkotó gyakorlatok során (pl. fotoelektrográfia készítése fénymásoló vagy szkener használatával, mozgó tárgyak, illetve testrészek másolásával és további elektronikus/digitális módosításával) a kortárs szemlélet erősítése érdekében. – A nem lineáris alapú média-szövegformák néhány formájának megismerése, alkalmazása kreatív felhasználás révén (pl. hipertextre épülő vagy hipermédia szemléletű művek tervezése a világhálóra), a kevésbé bejáratott, asszociatív alapú gondolkodásmódok gyakorlása és tudatosítása céljából. – Az interaktivitás alapműködésének megismerése, feltárása a mozgóképi szövegben tervezési feladattal (pl. interaktívan, többféle módon bejárható videofilm szinopszisének és storyboard-jának elkészítése), a kevésbé ismert, új mediális-művészeti technikák megfigyelése, alkalmazása érdekében. 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> Nem lineáris szövegformák. Internetes szövegépítkezés, hálózati kommunikáció, internetes tartalmak, online életforma.</p> <p><i>Ének-zene:</i> a zenei mondanivaló más művészeti ág kifejezési eszközeibe való átkódolása.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> hipertext.</p>

	<p><i>Informatika:</i> Multimédiás dokumentumok. Viselkedési kultúra az online világban, a hagyományostól különböző médiumok megjelenési formái. A globális információs társadalom.</p>
<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Intermédia, kísérleti művészet, non-linearitás, hipertext, hipermedia, www, hálózati kommunikáció és művészet, interaktivitás, multimedia/hipermedia, új média és művészet, hibrid média, (posztmedia), (vizuális zene), (elektrografia), („copy-motion” technika).</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet</p>	<p>Órakeret 5 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A vizuális környezetben megfigyelhető jellemzők pontos és árnyalt értelmezése és szöveges megfogalmazása. Megfigyelések alapján a vizuális közlések érdekében különböző rajzi technikák alkalmazása. Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtése. Tárgykészítő, kézműves technikák önálló alkalmazása. Gyakorlati feladatok önálló előkészítése.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Jelenségek, látványok vizuális megfigyelése és értelmezése során célirányos szempontok kiválasztása. A tervezési folyamat értelmezhető dokumentálása. A vizuális közlések érdekében különböző rajzi technikák alkalmazása. Az adott tárgynak megfelelő tárgykészítő technikák alkalmazása. Problémamegoldás a tervezés során. Építészeti és térélmények átértelmezése. A térélményt befolyásoló tényezők összegzése.</p>	

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű használati tárgy (pl. egyedi övtáska) és belső tér (pl. élet minimál térben) tervezése az alapvető ergonómiai szempontok felmérésével és figyelembevételével, a tervezői folyamat jól értelmezhető rajzos és szöveges dokumentációja az ötletek, tervvázlatok, megvalósulási terv elkészítéséig. – Belső terek, tárgyak átalakítása egyszerű, de szokatlan eszközökkel (pl. fénnyel, becsomagolással) elsősorban a kifejezés, a hangulati hatások erősítése érdekében. 	<p><i>Matematika:</i> Méretezés. Gondolatmenet követése. Absztrahálás, konkretizálás.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A közvetlen környezet (pl. település, iskola) kihasználatlan tereinek felmérése, megismerése, valós újrashasznosítási lehetőségeinek megtervezése és az ötletek pontos dokumentálása vizuális eszközökkel és szöveggel. – A lakberendezés funkciótól független lehetőségeinek (pl. színhatás és térérzet, anyagválasztás és hatáskeltés) elemző vizsgálata és összehasonlítása konkrét példákon keresztül. 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> Szükségletek és igények elemzése, tevékenységhez szükséges információk kiválasztása, tervezés szerepe, jelentősége, eszközhasználat. Lakókörnyezet – életmód.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> Produkciós munka. A színházművészet összművészeti sajátosságai.</p>
---	--

<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Tervezési folyamat, felmérés, térelrendezés, műszaki jellegű ábrázolás, ergonómia, környezettudatos magatartás, környezetvédelem.</p>
---------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Tárgy- és környezetkultúra Tervezés és fogyasztói szokások</p>	<p>Órakeret 2 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A vizuális környezetben megfigyelhető jellemzők pontos és árnyalt értelmezése és szöveges megfogalmazása. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok megértése. Önálló kérdések megfogalmazása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése. Különböző korú és típusú tárgyak, és a tárgyakhoz kapcsolódó társadalmi jelenségek értelmezése. A következtetések célirányos megfogalmazása.</p>	

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A hagyományos és a modern társadalmak tárgykészítésének, tárgytervezésének összehasonlítása a fogyasztóra gyakorolt hatások alapján, a fogyasztói szokások megkülönböztetésével és magyarázatával. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi</p>

<p>– A média által közvetített fogyasztói szokások és a valós szükségletek, illetve az újrahasznosítás lehetőségeinek elemző vizsgálata a közvetlen környezetben, a tapasztalatok és következtetések vizuális szemléltetésével.</p>	<p>normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> globális társadalmi-gazdasági problémák: fogyasztói szokások, életmód.</p> <p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> Kultúra és tömegkultúra. A reklám hatásmechanizmusa.</p> <p><i>Informatika:</i> az információk közlési célnak megfelelő alakítása, a manipuláció felismerése.</p> <p>Digitális prezentációk.</p>
---	---

<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Hagyományos és modern társadalom, fogyasztói szokás, divat, életmód, újrahasznosítás.</p>
---------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány</p>	<p>Órakeret 2 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtés. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Különböző korú és típusú tárgyak, épületek megkülönböztetése, elhelyezése a megfelelő korban vagy kultúrában. A következtetések célirányos megfogalmazása. Néprajzi tájegységek tárgyi környezetének, kulturális jellemzőinek megismerése. A múlt tárgyi emlékeinek értékelése, jelentőségük megértése.</p>	

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
---	-----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> – Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl. hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl. azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyek megkeresésével. – Két – a Kárpát-medence táji tagolódása szerint tetszőlegesen választott – táji csoport, néprajzi csoport (pl. Nyírség, Sárrét, Őrség, Palócföld, Nagykunság, Kalotaszeg, Mezőség) legfontosabb jegyeinek (pl. építkezés, viselet, eszközök, szokások) összegyűjtése, az eredmények képes és szöveges feldolgozása. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposz, archetípus. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Hagyomány. Hagyományos népi kultúra.</p> <p><i>Földrajz:</i> Magyarország és a Kárpát-medence, világörökségi helyszínek, építészeti együttesek, kulturális tevékenységek (pl. táncház, busójárás).</p> <p><i>Ének-zene:</i> Népek zenéje, néphagyomány.</p>
--	---

<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományörzés, világörökség.</p>
---------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai</p>	<p>Órakeret 5 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Tárgyakkal, épületekkel, jelenségekkel kapcsolatos információk gyűjtése. A látott jelenségek elemzéséhez, értelmezéséhez szükséges szempontok önálló kiválasztása. Önálló kérdések megfogalmazása.</p>	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vizuálisan is értelmezhető jelenségek, folyamatok társadalmi és gazdasági ok-okozati összefüggéseinek megértése. Különböző korú és típusú tárgyak, és a tárgyakhoz kapcsolódó társadalmi jelenségek értelmezése. A kortárs építészet és a kortárs téralakítás megjelenéseinek értelmezése. A következtetések célirányos megfogalmazása.
---	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. – Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben. – Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl. land art, street art). – A divat szélesen értelmezett fogalmának (pl. öltözködés, életforma, lakberendezés) elemző vizsgálata és értelmezése, reflektálva annak társadalmi összefüggéseire is. – A divat és hagyomány kapcsolatának vizuális értelmezése (pl. hagyományos ruhadarab áttervezése, átalakítása, hagyományos díszítmény felhasználásával póló mintatervezés). – A kulturális értékmegőrzés (pl. környezet- és műemlékvédelem) lehetőségének vizsgálata, az eredmények képes és szöveges feldolgozása, összegzése különös tekintettel annak felhívó jellegére. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétkai minőségek. Toposzok, archetípusok állandó és változó jelentésköre. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> Környezet fogalmának értelmezése. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák felismerése. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság.</p> <p>Globális társadalmi-gazdasági problémák - fogyasztói szokások, életmód. Fenntarthatóság. Környezet és természetvédelem.</p>
<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók

Amennyiben a különböző korok és kultúrák feldolgozását kronologikus megközelítésben végezzük, a részletes érettségi vizsgakövetelmény műlistája az irányadó a műtípusok, művek, alkotók szemléltetésére. E listában kronológiai sorrendben található a feldolgozásra ajánlott művek az őskortól napjainkig. A listában a képzőművészeti alkotásokon kívül jelentősebb, stílussteremtő tárgyak, tárgytípusok, fotók, népművészeti és Európán kívüli kultúrák műtárgyai és tárgyi emlékei is megtalálhatók. E listában szereplő tárgyakon és műtárgyakon kívül a szemléltetés anyagát tematikus módon is válogathatjuk.

A válogatás fontos szempontja, hogy a bemutatott művek az egyetemes művészettörténet legjelentősebb és tipikus műveivel szemléltessék a témát, illetve hangsúlyt kapjanak a magyar művészet- és építészettörténetben megtalálható leglényegesebb példák is. A részletes érettségi vizsgakövetelmény műlistájában ajánlott műveken és alkotókon kívül adott témák szemléltetésére további műtípusok és művek is felhasználhatók. A tananyag tematikus szempontú megközelítése esetében a válogatás fontos szempontja, hogy az adott téma függvényében ne csak művészettörténeti, hanem nyitottabban értelmezett kultúrtörténeti, építészet- és tárgytörténeti példák is bemutatásra kerüljenek, továbbá hogy adott esetben a magas művészet példáin kívül populárisabb irányzatok egyformán szemléltessék az adott tartalmat, illetve hogy tértől (pl. Európán kívüli kultúrákból származó művek) és időtől (pl. akár kortárs művek) független példák is szemléltessék a tananyagot. Fontos továbbá, hogy a vizuális kommunikáció, valamint a tárgy- és környezetkultúra részterületek szemléltetéséhez a kortárs kultúrából, a történelmi korokból, illetve a közelmúltból származó példákat is felhasználhatjuk.

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló kiválasztása. – A vizuális közlés, kifejezés eszközeinek önálló, célnak megfelelő használata az alkotó- és befogadótevékenység során. – Bonyolultabb kompozíciós alapelvek tudatos használata különböző célok érdekében. – Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének szándéknak megfelelő pontos értelmezése, egyszerű mozgóképi közlések elkészítése. – A médiatudatos gondolkodás magasabb szintjének elérése tömegkommunikációs eszközök és formák összetettebb, rendszerező ismerete alapján. – Tanult technikák célnak megfelelő, tudatos és önálló alkalmazása az alkotótevékenységekben. – A tervezett, alakított környezet komplex értelmezése, reflektálva a társadalmi, környezeti problémákra is. – Társművészeti kapcsolatok árnyalt értelmezése. – Legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok rendszerező ismerete és a meghatározó alkotók műveinek felismerése. – Az építészet legfontosabb elrendezési és szerkezeti alapelveinek, illetve stílust meghatározó vonásainak rendszerező ismerete. – Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése, összehasonlítása során a műelemző módszerek összetett, komplex alkalmazása az ítéletalkotás érdekében. – Adott vizuális problémákkal kapcsolatban önálló kérdések megfogalmazása. – A kreatív problémamegoldás lépéseinek alkalmazása.
--	---

	– Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.
--	---

Mozgóképkultúra és médiaismeret 12. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A média kifejezőeszközei A figyelemirányítás, hangulatteremtés és értelmezés fő eszközei	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Vizuális kultúra: képkivágás, gépállás, gépmozgás, beállítás, jelenet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Sajátos mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése és alkalmazása. Az intertextualitás jelenségének felismerése és értelmezése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>1/1. A mozgóképi látványszervezés (pl. kompozíció, megvilágítás, kameramozgás, szemszög, színkezelés) megfigyelése változatos művek (pl. reklám, filmrészlet, televíziós műsor részlete) példáján.</p> <p>1/2. Az egyes mozgóképi szövegszervező eszközök (pl. fényviszonyok, képkivágás, kameraállás) megváltoztatása rövid és célirányos szövegalkotási gyakorlatok során. Az ily módon elért hatás (pl. a kép hangulatának vagy a látványhoz rendelt értelmező elemek megváltozása) tudatosítása elemző megállapítások révén.</p> <p>1/3. Mozgóképi idézet elemzése (pl. filmalkotás vagy -jelenet összevetése annak remakejével), különös tekintettel a mozgóképi kifejezőeszközök eltérő alkalmazására, valamint e transzformáció jelentésalakító hatására.</p> <p>1/4. Rövid mozgóképi szöveg (pl. ismert reklám) újrafogalmazása megadott kritériumok (pl. parodisztikus hatás elérése) alapján; részletes munkaterv összeállítása, majd annak megvalósítása egyszerű eszközökkel (pl. mobiltelefon).</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> mozgóképi közlés, a mozgóképi nyelv alapjai.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Intertextualitás jelensége, utalás, vendégszöveg. Stílusimitáció, paródia, intertextualitás.</p>
<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Nézőpont, távolság, fényviszony, mozgás, mozgóképi idézet.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A média kifejezőeszközei A mozgóképi elbeszélés	Órakeret 4 óra
--	--	---------------------------------

Előzetes tudás	Tér- és időszervezés, utalás, verbális tartalmak audiovizuális adaptációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A filmelbeszélés eszközrendszerének tudatosítása. Összetettebb (időben és térben elkülönülő) cselekmények megjelenítése, tagolása.
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>2/1. A montázs idő- és téralakító hatásának, a kép és a hang montázsviszonyának, valamint az intellektuális montázs szerepének megfigyelése filmes példák (pl. szovjet avantgárd) alapján. Következtetések megfogalmazása szóban vagy írásban.</p> <p>2/2. Az irodalomból már ismert problémaközpontú szerkesztésmód (expozíció – bonyodalom – kibontakozás – tetőpont – megoldás) elemeinek felismerése egyszerűbb (pl. rövidfilm, reklám) és összetettebb (pl. játékfilm vagy filmsorozat) mozgóképi példák segítségével.</p> <p>2/3. Összetett cselekményű (több szálon futó, nem lineárisan előrehaladó időkezelésű, bonyolult térszerkezetű) szövegformák tagolása, értelmezése.</p> <p>2/4. Valós vagy fiktív esemény mozgóképi (pl. kisfilm) szöveggel történő megjelenítésének megtervezése story-board készítésével, majd kivitelezése egyszerű eszközökkel (pl. mobiltelefonnal).</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Verbális és nonverbális jelek a közlésfolyamatban. Cselekményes műnemekhez tartozó alkotások szerkezetének problémaközpontú megközelítése; jellemrendszer, a jellemzés eszközei; adaptáció.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> stílus, karakter, státusz metakommunikációs ábrázolása; érzelmkifejezés és jellemzés metakommunikációs eszközökkel; a dráma és a színház formanyelve.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> tér-idő kifejezése; látvány-hang-mozgás összekapcsolása.</p>
<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Montázs, elbeszélő, szerepjáték, státusz.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A média kifejezőeszközei	Órakeret 12 óra
--	---------------------------------	----------------------------

	Szerzői kultúra és tömegkultúra, mint eltérő beszédmódok	
Előzetes tudás	Tömegkultúra, archetípusok (a mítoszokban és az irodalomban), a történetiség és műfajiság megközelítési módjai (az irodalomban).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szerzői nézőpont, a szemléleti és műfaji keretek felismerése, az ezeket szolgáló audiovizuális kifejezőeszközök azonosítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>3/1. A mozgóképi szövegek archetípusokon alapuló működésének megfigyelése. Egyes archetípusok (pl. „a szépség és a szörnyeteg” különböző előfordulásai) jelentésmezejének értelmezése klasszikus filmes példák alapján. A jelentéskör állandó és változó elemeinek meghatározása.</p> <p>3/2. Műfaji jegyek felismerése rövid filmrészletek alapján, néhány klasszikus filmműfaj (pl. western, melodráma, sci-fi) tipikus eszköztárának feltérképezése.</p> <p>3/3. Saját médiafogyasztói élmények alapján rokon műfajok rendszerének felvázolása, az egyes filmműfajokhoz jellegzetes példák gyűjtése (pl. interneten fellelhető tralierok letöltése révén), a hozott szövegrészletek önálló elemző bemutatása (pl. rövid prezentáció keretében).</p> <p>3/4. Önállóan gyűjtött mozgóképi példák bemutatása annak érzékeltetésére, hogyan keverednek a műfaji jegyek egyes posztmodern filmalkotásokban, illetve kortárs magyar filmekben.</p> <p>3/5. A sztárfogalom kialakulása és módosulása. Sztárjelenség a filmen és a médiában: ismert filmszereplő és médiaszemélyiség image-ának elemzése, a háttérben fellelhető archetípusok meghatározása.</p> <p>3/6. Filmalkotások, esetleg szemelvények megtekintése a szerzői film történetéből. A legfontosabb korstílusok (német expresszionizmus, francia avantgárd, szovjet avantgárd, olasz neorealizmus, francia és cseh új hullám, német új film) jellegzetes példái alapján a szerzői film sajátosságainak felismerése, elemző és értékelő megfigyelések megfogalmazása (pl. vita keretében).</p> <p>3/7. Önálló anyaggyűjtés a film stílustörténetének témájából, irányzatok, filmalkotói életművek, fontos alkotások értelmező bemutatása pl. kiselőadás formájában. A magyar filmművészet értékeinek megismerését elősegítendő feldolgozásra javasolhatók például a következő jelenségek, csoportok és szerzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> – parabola a magyar filmművészetben, a cenzúra filmjei, magyar dokumentumfilmek; – Budapesti Iskola, a magyar új hullám; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> műfajok rendszere; archetípus, stílusirányzatok története; nézőpont, elbeszélői pozíció; az irodalom határterületei: a szórakoztató irodalom műfajai (krimi, kalandregény, szerelmesregény stb.)</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a globalizálódó világ és Magyarország – a tömegkultúra.</p>

– Makk Károly, Fábri Zoltán, Huszárik Zoltán, Szabó István, Jancsó Miklós, Bódy Gábor, Jeles András, Tarr Béla.	
<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Kultúra és tömegkultúra, műfajfilm, műfajkeveredés, posztmodern, szerzői film, kézjegy, archetípus, sztár, hős.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A média társadalmi szerepe, használata Az új média formái és szövegépítkezési sajátosságai	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Szövegtípusok az új médiában, valós és virtuális tér, interaktivitás, online önreprezentáció, a hálózati kommunikáció hatása az életmódra, biztonságos internethasználat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az internetes szövegépítkezés sajátosságainak megismerése, blogok, közösségi oldalak stb. tartalmának elemzése, online médiaszövegek készítése. Részvétel a lokális nyilvánosságban.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>5/1. Identitások megjelenítése a virtuális térben: saját önreprezentáció eszköztárának (pl. Facebook-adatlapok információinak) elemzése.</p> <p>5/2. Önálló image-alkotás (pl. filmszereplő adatlapjának elkészítése révén), az etikus magatartási normák figyelembevételével, a magánszféra védelmének, az információs önrendelkezés jogának tudatosításával.</p> <p>5/3. Aktuális témáról online publikálható szöveg (cikk, blogbejegyzés, fórumhozzászólás stb.) megalkotása az iskolai (vagy egyéb lokális közösségi) honlap számára. A befogadók reakcióinak követése, értelmezése (pl. rövid beszámolóban vagy statisztika segítségével).</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a szövegek jelentésbeli és nyelvtani kapcsolóelemei, a szövegszerkesztés lépései.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tartalmak létrehozása, online publikációja; szerzői jogok, adatvédelem, adatkezelés.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Az ipari forradalom hatásai; a polgári nyilvánosság.</p>

	<p>A tudományos-technológiai fejlődés hatásai a gazdaságra, társadalomra és kultúrára; a tudás fogalmának átalakulása az információs társadalomban.</p> <p><i>Földrajz:</i> az egyén társadalmi szerepvállalása; helyi szerveződések, regionális és nemzetközi összefogás a fenntarthatóság eléréséért; környezet-tudatosság; a közösségi média szerepe a környezetvédelemben.</p> <p><i>Etika:</i> korunk kihívásai – a felelősség új dimenziói a globalizáció korában.</p>
<u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u>	Multimédia, hypertext, interaktivitás, virtuális identitás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A média társadalmi szerepe, használata Médiaipar, médiafogyasztás és -befogadás	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Kereskedelmi, közszolgálati és nonprofit média, alkotói szándék, célcsoport, közönség mint vevő és áru, médiafogyasztási szokások, médiafüggőség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A médiaipar működésének megismerése, médiajelenségekről szóló elemzés értelmezése, önálló kérdések és vélemény megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban. A kritikai gondolkodás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
6/1. Tulajdonviszonyok a médiában: a közszolgáltatóság problémájának megértése szakirodalmi szövegek feldolgozása (olvasás, lényegkiemelés, tartalmi kivonat készítése) révén.		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A modern

<p>6/2. A nézettség- és fogyasztásnövelő stratégiák (pl. a műsoridő elosztása, sorozatelv) megfigyelése egy kereskedelmi tévécsatorna műsorrendjének segítségével. A műsorrend által közvetített kulturális mintázatok körülírása, következtetés azok társadalmi hatásaira a csatorna kínálatának (pl. az egyes műsортípusok gyakorisága) elemzése révén.</p> <p>6/3. A reklám hatásmechanizmusának elemzése változatos példák segítségével, kitalált termék reklámjának tervezése és elkészítése különböző médiumok (pl. újság, óriásplakát, televízió, rádió) számára.</p> <p>6/4. Az infotainment (a tájékoztató és szórakoztató funkciót párhuzamosan megvalósító műsортípus) jelenségének tudatosítása rövid, aktuális médiaszövegek narratív szerkezetének (központi probléma és a felvezetés lépései) és eszköztárának (mozgóképi formanyelv, kommentárok, zene) leírásával.</p> <p>6/5. A közönségkutatás főbb szempontjainak tudatosítása: a közönség mint állampolgár, fogyasztó, társadalmi nem képviselője, globális és lokális közösségek tagja stb.</p>		<p>tömegkommunikáció kialakulása és társadalmi hatásai. Helyi társadalom, civil társadalom, önkéntesség.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> tömegkommunikáció, reklám; a befogadó szerepe a jelentésteremtésben, befogadói stratégiák.</p> <p><i>Földrajz:</i> globális kihívások, tudatos fogyasztói magatartás; környezettudatosság; a társadalmi célú reklámok.</p> <p><i>Matematika:</i> megismerés, gondolkodás; adatgyűjtés, adatok rendezése, adatábrázolás, adatok értelmezése; statisztikai gondolkodás, alapvető statisztikai fogalmak.</p>
<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Kereskedelmi/közszolgálati/nonprofit média; közönség: vevő és áru; műsoridő, műsorrend, sorozatelv, infotainment.</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>A média társadalmi szerepe, használata Médiareprezentáció, valóságosság és hitelesség</p>	<p>Órakeret 3 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Médiaszövegek fikciós illetve dokumentumjellege, sztereotípiák, reprezentáció, tematizáció, valóságábrázolás, hitelesség, hír.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A hitelesség igényével fellépő médiaszövegek megalkotottságának tudatosítása. Azonos események eltérő médiareprezentációinak összevetése, eltérésük értelmezése. Sztereotípiák és konvenciók azonosítása a médiaszövegekben, saját értékelő viszony kialakítása ezekkel kapcsolatban.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>7/1. Társadalmi csoportok (pl. bizonyos foglalkozást űzők, nők/férfiak, korcsoportok, kisebbségi csoportok) és közéleti események megjelenítése a médiában. A reprezentációs stratégia sajátosságainak narratív és formanyelvi elemzés révén történő leírása, a felismert sztereotípiák kiemelése, értelmezése.</p> <p>7/2. Esettanulmány készítése arról, hogyan kerül egy aktuális esemény napirendre, majd néhány héten át tartó folyamatos előfordulás-követés révén annak megfigyelése, milyen eszközökkel és formákban tartja a média napirenden az adott eseményt.</p> <p>7/3. A dokumentarizmus jelensége: a dokumentumfilmzés klasszikus példáin bemutatni a reprodukciós és ábrázoló törekvések együttes jelenlétét. Egy áldokumentumfilm megtekintése, a megtévesztő jegyek (pl. részletgazdagság, verbális és vizuális forrásokra való hivatkozás) és az áruló jegyek (pl. ironia, túlzás) kiemelése közös szóbeli elemzés keretében. A környezettudatosságra nevelés érdekében ajánlottak környezeti kérdésekkel foglalkozó valódi (pl. Kellemtlen igazság) vagy áldokumentumfilmek (pl. A hülyeség kora, Olajfalók) elemzése.</p> <p>Érvelő kisesszé írása a valóságtelevízió sikerének lehetséges társadalmi hátteréről.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> sajtóműfajok (hír, kommentár, tudósítás, riport); a szóbeli történetmesélés (anekdota, adoma) szerkezete, értékelő elemei.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> források hitelessége, forráselemzés, információgyűjtés és -rendezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a tapasztalati és a reprezentált valóság viszonya.</p>	
<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Reprezentáció, hírérték, tabloidizáció, dokumentarizmus, valóságtelevízió, áldokumentumfilm.</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>A média társadalmi szerepe, használata Médiaetika, médiaszabályozás</p>	<p>Órakeret 2 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Norma/normaszegés a médiában, médiaetika, alkotók és felhasználók felelőssége, egyének és közösségek jogai.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A nyilvános megszólalás szabadságának és felelősségének tudatosítása. Állásfoglalás a médiában fellelhető normákkal és esetleges normasértésekkel kapcsolatban. A média etikai környezetének és jogi szabályozásának megértése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>8/1. A tartalomszabályozás a médiatörvényben: a törvény főbb tartalomszabályozó törekvéseinek kiemelése szakirodalmi szövegek kivonatos összefoglalása segítségével. A korosztályos ajánlások rendszerének megértése, az egyes korosztályoknak ajánlható filmek és televíziós műsorok tartalmi és formai jellemzőinek összegyűjtése.</p>		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> polgári szabadságjogok; cenzúra; globalizáció; az európai polgárok</p>

<p>8/2. Véleményformálás a normaszegések (pl. rasszizmus, öncélú szexualitás, erőszak) reprezentációjáról változatos médiaszövegek elemzésének útján.</p>	<p>alapvető jogai, állampolgári jogok és kötelességek.</p> <p><i>Etika:</i> az erkölcsi szabályok természete, párbeszéd, vita, kétely, értékkonfliktus; egyén és közösség – a szabad véleménynyilvánítás joga; visszaélés a szólásszabadsággal.</p> <p><i>Informatika:</i> információs szabadság, szerzői jogok, adatvédelem, adatkezelés.</p>
<p><u>Kulcsfogalmak/ fogalmak</u></p>	<p>Újságírói/intézményi etika, hitelesség, tartalomszabályozás, médiatörvény, normaszegés, médiaerőszak.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – képes mozgóképi szövegek értő befogadására; ismeri a mozgókép formanyelvének alapvető eszköztárát, érzékeli ezek hatását az értelmezés folyamatára, valamint képes ezeknek az eszközöknek alapszintű alkalmazására saját szövegalkotásában is. – rövid mozgóképi szövegek tervezése és kivitelezése révén szert tesz a mozgóképi szövegalkotás elemi tapasztalataira, érti a különféle mozgóképi szövegtípusok eltérő működési elvét, s tud azok széles spektrumával kreatív befogadói viszonyt létrehozni. – ismereteket szerez a filmkultúra területéről: érti a szerzői kultúra és a tömegkultúra eltérő működésmódját; felismeri az elterjedtebb filmműfajok jegyeit; különbséget tud tenni a különböző stílusirányzatokhoz tartozó alkotások között. – ismeri a modern tömegkommunikáció fő működési elveit, jellemző vonásait, érti, milyen társadalmi és kulturális következményekkel járnak a kommunikációs rendszerben bekövetkező változások, ezek hatásait saját környezetében is észreveszi. – értelmezni tudja a valóság és a média által a valóságról kialakított kép viszonyát, ismeri a reprezentáció fogalmát, és rendelkezik a médiatudatosság képességével (azaz képes tudatos választásra és kritikai megközelítésre).
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – érti a hálózati kommunikáció működését, képes abban felelősen részt venni, ismeri és megfelelően használja annak alapvető szövegtípusait. – ismeretekkel rendelkezik a médiaetika és a médiaszabályozás főbb kérdéseit illetően, saját álláspontot tud megfogalmazni azokkal kapcsolatban.
--	---

Informatika / Digitális kultúra tagozat – tanmenet

9. évfolyam

Órák száma: 108

Az informatika tagozatos diákok emelt óraszámában tanulják a digitális kultúra tantárgyat. Az első év során amellyel, hogy megtanulják az évfolyamuknak megfelelő digitális kultúra tananyagot, részletesen megismerkednek a programozás alapjaival, melyre a későbbi évek során építeni tudnak majd.

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Óraszám: 50 óra

Tanulási eredmények:

- A diákok megismerkednek a programozás alapjaival, melyre a későbbiekben építkezni fognak.
- érti az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat
- ismeri a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai
- ismeri az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket
- érti egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit
- érti a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit

Kapcsolódó fogalmak: változók, szekvencia, elágazások, ciklusok, feltételek, függvények, algoritmus

Témakör: Publikálás a világhálón

Óraszám: 22 óra

Tanulási eredmények:

- ismeri a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit
- érti a CSS használatának alapelveit
- dokumentumokat szerkeszt és helyez el tartalomkezelőrendszerben
- több lapból álló webhelyet készít

Kapcsolódó fogalmak: böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

Témakör: Szövegszerkesztés

Óraszám: 11 óra

Tanulási eredmények:

- ismeri egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait;
- adatokat táblázatba rendez;
- az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- speciális dokumentumokat hoz létre, alakít át és formáz meg;
- tapasztalatokkal rendelkezik a formanyomtatványok, a sablonok, az előre definiált stílusok használatáról.

Kapcsolódó fogalmak: karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb

Témakör: Számítógépes grafika

Óraszám: 11 óra

Tanulási eredmények:

- létrehozza az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat;
- létrehoz vektorgrafikus ábrákat.
- tisztában van a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereivel.

Kapcsolódó fogalmak: rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Témakör: Táblázatkezelés

Óraszám: 12 óra

Tanulási eredmények:

- adatokat táblázatba rendez;
- táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végez.
- a problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ;
- az adatokat diagramon szemlélteti;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Kapcsolódó fogalmak: cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Online kommunikáció

Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények:

- használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat;
- a gyakorlatban alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket.
- az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat;
- ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét;
- ismeri és alkalmazza a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

Kapcsolódó fogalmak: chat, online közösség, kiegészítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Informatika / Digitális kultúra tagozat – tanmenet

10. évfolyam

Órák száma: 108

Az informatika tagozatos diákok emelt óraszámában tanulják a digitális kultúra tantárgyat. A második év során amellet, hogy megtanulják az évfolyamuknak megfelelő digitális kultúra tananyagot, elkezdik megismerni a játékkészítés alapjait (Pygame), illetve az emelt szintű érettségéhez szükséges alapokat.

Témakör: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Óraszám: 50 óra

Tanulási eredmények:

- A diákok megismerik a játékkészítés alapjait (a pygame modul használata)
- Programozási tételek megismerése, felismerésük és használatuk
- Eljárások, függvények használata
- Kétdimenziós listák használata
- Szótárak használata

Kapcsolódó fogalmak: változók, szekvencia, elágazások, ciklusok, feltételek, függvények, algoritmus, eljárás, kétdimenziós lista, szótár

Témakör: Publikálás a világhálón

Óraszám: 15 óra

Tanulási eredmények:

- Stíluslapok csatolása és módosítása
- Tartalomkezelő rendszerek jellemzői, funkciói
- Honlap készítése tartalomkezelő rendszerben

Kapcsolódó fogalmak: böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése

Témakör: Táblázatkezelés

Óraszám: 15 óra

Tanulási eredmények:

- Statisztikai függvények használata
- Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása táblázatkezelővel (matematika, fizika, magyar nyelv)
- Középszintű érettségi feladatok megoldása

Kapcsolódó fogalmak: cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Témakör: Online kommunikáció

Óraszám: 2 óra

Tanulási eredmények:

- Digitális lábnyom
- Online identitás
- Adatvédelem
- Online biztonság
- Netikett
- Online zaklatás

Kapcsolódó fogalmak: chat, online közösség, kiegészítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Témakör: Információs társadalom, e-Világ

Óraszám: 4 óra

Tanulási eredmények:

- Információs társadalom fogalma
- E-szolgáltatások ismerete, előnyei, hátrányai

- Az információs társadalom problémáinak ismerete, megoldása

Témakör: Adatbázis-kezelés

Óraszám: 22 óra

Tanulási eredmények:

- Adatbázis-kezeléssel kapcsolatos alapfogalmak megismerése
- Adatbázis-kezelés Microsoft Office Access segítségével
- Adatok importálása
- Lekérdezések készítése
- Logikai műveletek
- Szöveg mezőtípus
- Dátum és idő típus
- Rendezés
- Adatok több táblából
- Számított értékek
- Aggregáló függvények
- Segédlekérdezések
- Jelentések

Az informatika / digitális kultúra tagozaton a 11. évfolyam tagozatos tanterve egyezik a kerettantervi digitális kultúra emelt szintű 11. évfolyamos tantervvel tartalmában és óraszámában is.

Az informatika / digitális kultúra tagozaton a 11. évfolyam tagozatos tanterve a 12. évfolyamon 64 órában:

18 óra: a 9. évfolyam anyagának ismétlése

18 óra: a 10. évfolyam anyagának ismétlése

12 óra: a 11. évfolyam anyagának ismétlése

16 óra: összefoglaló és ellenőrző, emelt szintű feladatok / feladatsorok megoldása.

A 2020-tól benvezetésre kerülő óratervek

NYELVI	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret*				1
Művészetek**			1	
Informatika – Technika és tervezés, digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Érettségi előkészítők választása			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	1	-	4
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

MÉDIA	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ Mozgóképkultúra és médiaismeret*+ Művészetek**	1	2	2	2
Művészetek**			-	
Informatika – Technika és tervezés, digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Érettségi előkészítők választása			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	4
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

RAJZ				
9-12. alap	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra + művészetek **	2	2	2	2
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*				1
Művészetek**			-	
Informatika – <i>Technika és tervezés, digitális kultúra</i>	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Érettségi előkészítők választása</i>			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	1	-	3
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

ÉNEK				
9-12. alap	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene+ Művészetek**	2	2	2	2
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*				1
Művészetek**			-	
Informatika – <i>Technika és tervezés, digitális kultúra</i>	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Érettségi előkészítők választása			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	1	-	3
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

BIOLÓGIA				
9-12. alap	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan+ Természettudomány	3	2	3	3
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			-	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ <i>Mozgókép</i> kultúra és médiaismeret*				1
Művészetek**			1	
Informatika – <i>Technika és tervezés, digitális kultúra</i>	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Érettségi előkészítők választása</i>			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	-	2
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

DIGITÁLIS KULTÚRA				
9-12. alap	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ <i>Mozgóképkultúra és médiaismeret*</i>				1
Művészetek**			1	
Informatika – <i>Technika és tervezés, digitális kultúra</i>	3	3	2	2
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Érettségi előkészítők választása</i>			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	1	3
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

ÁLTALÁNOS				
9-12. alap	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és <i>állampolgári ismeretek</i>	2	2	4	4
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Természettudomány			2	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/ <i>Mozgókép-kultúra és médiaismeret*</i>				1
Művészetek**			1	
Informatika – <i>Technika és tervezés, digitális kultúra</i>	2	1	2	
Testnevelés és sport	3	3	3	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Érettségi előkészítők választása</i>			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	1	5
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Mindennapos testnevelés	2	2	2	2

NYEK

Idegen nyelv	Testnevelés	Informatika/Digitális kultúra	Képesség-fejlesztés (mat+komm)	of	Heti óraszám
18 (14/4)	5	3	5	1	32

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 9/ny. A nyelvi előkészítő évfolyamon a heti órakeret 60 százalékát, azaz heti 18 órát kell idegennyelv-oktatásra fordítani. (De ez lehet két nyelv!)

Az idegen nyelvi keretből 14 órát az első idegen nyelv – angol nyelv - oktatására fordítunk, 4 órát a második idegen nyelvre. A szabad sáv terhére egy órával növeljük a digitális kultúra óraszámát. Az anyanyelvi-kommunikációs készségfejlesztésre és a matematikai készségfejlesztésre 2-2 órát biztosítunk a szabad sáv további 2 óráját is felhasználva. Az osztályfőnöki órát a negyedik és ötödik testnevelés óra tömegsport foglalkozásként való megszervezésével iktatjuk be.

Az első idegen nyelvnél a kezdő változatot alkalmazzuk.

Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás számára Középfokúfokú nevelés-oktatás szakasza, 9–12. évfolyam

Célok és feladatok

A felnőttek középiskolája 9-12. osztályának feladata olyan ismeretek és képességek nyújtása, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezek eredményeit.

A felnőttek középiskolája megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerő-piacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét.

A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, - különös tekintettel az érettségre, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reprodukív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek középiskolai kiemelt feladataihoz kapcsolódnak.

A 12. évfolyam szabad sávját az alábbi módon használjuk fel:

12. évfolyamon tanulónként 1-1 óra érettségi előkészítő vehető igénybe, legalább 8 fős csoportok igénye esetén, az évfolyamon kötelező órában nem tanult tantárgyak valamelyikéből.

Tantárgyi struktúra az iskolarendszerű felnőttoktatás 9-12. évfolyam számára

Tervezési időkeret:

9-11. évfolyam 36 hét.

12. évfolyam: 32 hét

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	9.	10.	11.	12.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Kémia	1	1		
Fizika	1	1		
Földrajz	1	1		
Biológia	1	1		
I. Idegen nyelv	2	2	3	3
II. Idegen nyelv	1	1	2	2
Művészetek			0,5	1
Digitális kultúra	1	1	0,5	
Mozgóképkultúra és médiaismeret vagy Dráma és színház				1
Osztályközösség- építés	1	1	1	1
Esti Összes óraszám	17	17	17	17

3. Alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztási elvei

A tankönyvek kiválasztása: A színvonal, a tartósság, az ár és az átjárhatóság mérlegelésével a szaktanár dönt a szakmai közösség vélemények kikérése, a jogszabályi előírások betartása és a megrendelésért, ellátásért felelős igazgató ellenőrzése mellett. Fő szempontok:

- tankönyv tartalma- a tanulók életkorához, képességeihez viszonyítsunk, pl. más könyvből tanulnak az egyes tagozatok tanulói a tagozatos tantervű tantárgyból a négy évfolyamom keresztül lehetőség szerint egymásra épülő könyveket használunk
- az ingyenes tankönyv biztosítható legyen beszerzés és kölcsönzés útján együttesen és a rászorulóknak számára is legyen lehetőség könyvtári kölcsönzés útján a tankönyvek legalább részleges biztosítására
- azonos tartalom mellett a tartós tankönyveket választjuk, illetve a könyvtár részére ilyet vásárolunk, hogy a rászoruló diákokat tankönyvkölcsönzéssel is tudjuk támogatni.
- figyelembe kell venni a tankönyvek árát, s a példatárak esetében a kilencedik évfolyamon csak a legfontosabbakat kell beszerezni. Az Intézményi Tanács (hiányában a szülői szervezet és a diákönkormányzat) korlátozást állapíthat meg a tanuló által beszerzendő taneszközök, felszerelések és tankönyvek, valamint a nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó program megvalósításának felső értékhatárára.

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez. (pl. tankönyvbörze szervezése)

Egyéb taneszközök:

A taneszközök beszerzése folyamatosan a fenntartóval egyeztetve, a munkaközösségek igényeinek figyelembe vételével éves ütemterv szerint történik. A kiválasztás legfontosabb szempontja a finanszírozási háttér, hiszen a dologi kiadásokra tervezhető összeg olyan kicsi, hogy nem teszi lehetővé a fejlesztést, ezért mindenki számára fontos feladat pályázatok írása, illetve szponzorok felkutatása. A kiválasztásnál a költséghatékonyság mellett legfontosabb elveink: szükségesség, a megfelelő szakmai színvonal, a törzsanyag teljes lefedettsége, szemléletesség, többrétűség, fejlesztő hatás, interaktív megoldások, tartósság, átjárhatóság elősegítése esztétikum. Ennek keretében feladat:

- az informatikai eszközpark folyamatos megújítása és karbantartása
- a funkcionális taneszközök karbantartása, pótlása
- a berendezés karbantartása, cseréje, pótlása
- interaktív táblák és tananyagok beszerzése
- hagyományos gyakorló és ismeretközlő segédanyagok biztosítása (pl. fénymásolat, DVD, hanganyag)
- a belső informatikai hálózat folyamatos fejlesztése, intranet, az audiovizuális hálózat karbantartása, eszközeinek folyamatos részleges cseréje

4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A tanítás-tanulás szemléleti egységének és a tanulók személyiségnevelésének eredményessége szempontjából lényeges, hogy érvényesüljenek olyan kiemelt fejlesztési feladatok, amelyek az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, és ezáltal is elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. A *Nemzeti alaptanterv* kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek, összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Minden műveltségterület és minden tantárgy kerettantervében helyet kapnak azok az ismeretek, tanulói tevékenységek, amelyek hozzájárulhatnak az *énkép és önismeret*; a *hon- és népismeret*; az *európai azonosságtudat* kialakításához és az *egyetemes kultúra* iránti fogékonyság és tisztelet megalapozásához, s amelyek közvetlen szerepet játszanak az *aktív állampolgárságra*, *demokráciára*, a *környezettudatosságra nevelésben*; a *gazdasági neveléssel* is összefüggő

információs és kommunikációs kultúra elsajátításához, s amelyek jól szolgálják a *tanulók testi és lelki egészségének* megőrzését, s az egész életen át folyó tanulásra való felkészülésüket.

A tanulás tanítása és a felkészülés a felnőtt lét szerepeire kiemelt fejlesztési feladata – a fentiekkel összefüggésben – különösen nagy jelentőségű a kerettanterv műfajában. *A tanulás tanítása* ugyanis nem csak a pedagógiai eljárások és módszereknek a tanítási témákkal harmónizáló megválasztásában érvényesül, hanem magukban a tanulói tevékenységekben is. A pedagógiai eljárás tehát a tanulási folyamat megszervezését, röviden a tanulósszervezést is érinti. A tanulósszervezés pedig annak az eldöntését is igényli, mikor és a folyamat mely pontján eredményes az egyéni munka (pl. feladatmegoldás, tankönyvi szöveg feldolgozása, interakció IKT eszközökkel), mely pontján a kooperatív tanulás (pl. csoportmunka, pármunka, vita, irányított megbeszélés) és mikor érdemes a tanórán kívüli tanulási helyszíneket választani (pl. terepmunka, tanulmányi séta, különböző ipari, mezőgazdasági és szolgáltatásokat végző munkahelyek, közintézmények meglátogatása, könyvtári foglalkozás, múzeumlátogatás vagy egy színházi előadás megtekintése).

A felkészülés a felnőtt lét szerepeire kiemelt fejlesztési feladat megvalósításában óhatatlanul figyelembe kell venni a tanulók iskolán kívüli életmódját, szabadidő-eltöltési szokásaikat is, például azt, hogy napjainkban a médiumok, továbbá a kortárs csoport meghatározó szerepe, mindenekelőtt a televízió, továbbá a számítógép és az internet világa és elterjedtsége jelentős mértékben átalakítja a fiatalok szocializációs folyamatát. A televízió gyökeresen megváltoztatja a korábbiakban kialakított fokozatos átmenetet a gyermekkorból serdülőkorba, az ifjúkorba, majd a felnőttkorba. A kerettanterv javaslatai a következőképpen képviselik e fejlesztési feladatot: a tanulói tevékenység tárgyában (témájában) gyakran utalnak a diákok mindennapi tapasztalataira, a jelen problémáira, az őket körülvevő természeti, tárgyi, társadalmi környezetre; a tevékenységek és az értékelési eljárások támogatják az önismeretet, ezáltal a pályorientációt, továbbá a szociális kompetenciák fejlesztése révén a majdani munkavállalást, majd munkavégzést. Mindez azonban körültekintő, a konkrét iskola és tanulócsoporthoz sajátosságait messzemenőig figyelembe vevő pedagógiai attitűddel lehet csak eredményes.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést a a NKT. 27.§ 11. bekezdése szerint szervezzük meg.

Heti 3 óra óratervbbe beépítve és heti 2 óra tanórán kívüli testnevelés, tömegsport formájában kerül megszervezésére.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak körét a következő pontban rögzítettük.

A további választható foglalkozások lehetnek: a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözete terhére megszervezett egyéb foglalkozások, a nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (5)-(8) bekezdése alapján szervezett foglalkozások a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet E oszlopában foglaltak alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások.

Az így szervezett felzárkóztatás, sportkör, énekkar, érdeklődési kör, szakkör, versenyfelkészítő foglalkozás indítása a rendelkezésre álló órakeret és a létszám függvényében kerülhet engedélyezésre.

A 9-10. évfolyamon a szülő kérésére az érintett évfolyamok osztályainak heti 2-2 óra tanulószobai foglalkozás szervezhető.

A pedagógus választás a terhek egyenletes elosztásának, a párhuzamosság miatti kizárások elvének figyelembe vételével alkalmazható, melyről a szakmai munkaközösségek javaslatának figyelembe vételével az intézményvezető dönt.

Az órakeret mértékét az Nkt. alapján a fenntartó határozza meg tanévenként.

A 11. évfolyamon egy természettudományos tantárgy választása kötelező – kivétel biológia tagozat, ahol eleve beépítésre került.

7. Azok a választható érettségi vizsgatárgyak, melyekből az iskola kötelezően vállalja a közép vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést

Az egyes helyi tanterv szerinti tantárgyak tantervi követelményeinek teljesítése esetén választható érettségi vizsgatárgyak

A 11. évfolyamtól választható. A kötelező tantárgyak mellett – magyar nyelv- és irodalom, történelem, matematika, első idegen nyelv- a két legmagasabb jelentkezési létszámú választható érettségi vizsgatantárgyból garantáljuk az emelt szintű képzés indítását, amennyiben a jelentkezők száma a törvényben előírtaknak megfelel. Ezek a tantárgyak lehetnek: biológia, második idegen nyelv és testnevelés. A középszintű felkészítést legalább három tantárgyból beindítjuk az alábbiak közül: második idegen nyelv, földünk és környezetünk, kémia, biológia, fizika, informatika, média, ének, rajz – utóbbi kettőből a tagozatosok számára alsó létszámhatár nélkül. A jelentkezők száma és az intézményi órakeret alapján döntünk a kötelezőn felüli előkészítők indításáról. A csoportok maximális létszáma 18 fő lehet.

A helyi tantervben rögzített tantárgynevek egyeznek a választható érettségi tantárgyak nevével. Kivételek: a művészeti ismeretek tantárgy esetében a rajz és vizuális kultúra is

választható érettségi tantárgyként, valamint a digitális kultúra és az informatika tantárgyak tantervének teljesítése és a két érettségi tárgy választása között kölcsönös átjárhatóságot biztosítunk.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatában rögzített feltételek teljesülése esetén magyar mint idegen nyelvből tehet vizsgát a tanuló.

8. Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az erre vonatkozó előírásokat a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról jogszabály írja elő, melyet például a <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700100.KOR> hivatkozáson érhet el.

9. A középszintű érettségi témakörei

DIGITÁLIS KULTÚRA	TANTÁRGYBÓL
FÖLDRAJZ	TANTÁRGYBÓL
MAGYAR NYELV	TANTÁRGYBÓL
MAGYAR IRODALOM	TANTÁRGYBÓL
ANGOL, NÉMET, FRANCIA ÉS OLASZ NYELV TANTÁRGYBÓL	
MATEMATIKA	TANTÁRGYBÓL
FIZIKA	TANTÁRGYBÓL
KÉMIA	TANTÁRGYBÓL
BIOLÓGIA	TANTÁRGYBÓL
ÉNEK-ZENE	TANTÁRGYBÓL
RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA TANTÁRGYBÓL	
TÖRTÉNELEM	TANTÁRGYBÓL
TESTNEVELÉS	TANTÁRGYBÓL
MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET TANTÁRGYBÓL	

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

DIGITÁLIS KULTÚRA TANTÁRGYBÓL

1. Szövegszerkesztés

1.1. A szövegszerkesztő használata

1.1.1. Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése

1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás

1.2. Szövegjavítási funkciók

1.2.1. Keresés és csere

1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés

1.2.3. Nyelvi segédeszközök

1.3. Szövegszerkesztési alapok

1.3.1. A dokumentum egységei

1.3.2. Karakterformázás

1.3.3. Bekezdésformázás

1.3.4. Szakaszformázás

1.3.5. Stílusok

1.3.6. Nyomtatás

1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben

1.4.1. Táblázatkészítés szövegszerkesztővel

1.4.2. Kördokumentum-készítés

1.4.3. Képek, alakzatok és egyéb objektumok

1.4.4. Tartalomjegyzék

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

2.1. Grafika

2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás

2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása

2.2. A rasztergrafika

2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés

2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása

2.3. A vektorgrafika

2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés

2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása

2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása

2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei

2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek

2.4. Képek feldolgozása

2.4.1. Megnyitás, mentés

2.4.2. Kép beillesztése, módosítása

3. Bemutatókészítés

3.1. Bemutatókészítés

3.1.1. Adatok bevitele és módosítása

3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása

4. Táblázatkezelés

4.1. A táblázatkezelő használata

4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése

4.1.2. Adatok bevitele, javítása

4.2. A táblázat szerkezete 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap

4.3. Adatok a táblázatokban

4.3.1. Cella tartalma

- 4.3.2. Számformátumok
- 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése
- 4.3.4. A cellahivatkozások használata
- 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
- 4.4. Táblázatformázás
 - 4.4.1. Karakter- és cellaformázások
 - 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások
 - 4.4.3. Oldalbeállítások
- 4.5. Diagramok és egyéb objektumok
 - 4.5.1. Diagramok
 - 4.5.2. Objektumok
- 5. Adatbázis-kezelés**
 - 5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai
 - 5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
 - 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészítése
 - 5.2.2. Adattípusok
 - 5.2.3. Adatok módosítása, törlése
 - 5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok
 - 5.3. Adatbázis-kezelési műveletek
 - 5.3.1. Lekérdezések
 - 5.3.2. Számítások végzése
- 7. Algoritmizálás, adatmodellezés**
 - 7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel, 7.1.1. Egyszerű adattípusok
 - 7.1.2. Összetett adattípusok
 - 7.2. Algoritmisleíró eszközök
 - 7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmisleíró eszköz segítségével
 - 7.3. Elemi algoritmusok
 - 7.3.1. A programozás alapelvei
 - 7.4. Rekurzió
 - 7.4.1. Rekurzív algoritmus
- 8. A programozás eszközei**
 - 8.1. Programozási nyelv
 - 8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete
 - 8.1.2. Adat be- és kivitel
 - 8.2. Programfejlesztés és környezet
 - 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben
 - 8.2.2. Tesztelés

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

FÖLDRAJZ TANTÁRGYBÓL

1. Tájékozódás a földrajzi térben
 - 1.1. A térkép
 - 1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
 - 1.3. Távérzékelés és térinformatika
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
 - 2.1. A Világegyetem
 - 2.2. A Nap és kísérői
 - 2.3. A Föld és mozgásai
 - 2.4. Az űrkutatás
3. A geoszférák földrajza
 - 3.1. A kőzetburok földrajza
 - 3.1.1. A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
 - 3.1.2. A kőzetlemezek és mozgásaik következményei
 - 3.1.3. A hegységképződés
 - 3.1.4. A kőzetburok építőkövei, az ásványkincsek
 - 3.1.5. A Föld nagyszerkezeti egységei
 - 3.2. A levegőburok földrajza
 - 3.2.1. A légkör anyaga és szerkezete
 - 3.2.2. A levegő felmelegedése
 - 3.2.3. A levegő mozgása
 - 3.2.4. Felhő- és csapadékképződés
 - 3.2.5. Az időjárás és az éghajlat
 - 3.2.6. A légszennyezés következményei
 - 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok tagolódása, tulajdonságai és mozgásai
 - 3.3.2. A felszíni vizek
 - 3.3.3. A felszín alatti vizek
 - 3.3.4. A vízburok mint gazdasági erőforrás.
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
 - 4.1. A földfelszín formálódása
 - 4.2. A külső erők felszínformáló tevékenysége
 - 4.3. A talaj
 - 4.4. A geoszférák közötti kapcsolatok
 - 4.5. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
 - 4.6. A vízszintes földrajzi övezetesség

- 4.7. A függőleges földrajzi övezetesség
- 4.8. A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet képződményeit.
- 5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
 - 5.1. A népesség földrajzi jellemzői
 - 5.2. Településtípusok, urbanizáció
- 6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
 - 6.1. A Mutassa be a piacgazdaság működési elveit.
 - 6.2. Integrációs folyamatok
 - 6.3. A globalizáció
 - 6.4. A monetáris világ
- 7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
 - 7.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
 - 7.2. Magyarország természeti adottságai
 - 7.3. Magyarország társadalmi jellemzői
 - 7.4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
 - 7.5. Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
 - 7.6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
 - 7.7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
 - 7.8. Magyarország környezeti állapota
 - 7.9. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok
- 8. Európa földrajza
 - 8.1. Európa általános természetföldrajzi képe
 - 8.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
 - 8.3. Az Európai Unió
 - 8.4. Európa regionális földrajza
 - 8.4.1. Európa magterülete
 - 8.4.2. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén

- 8.4.3. Dél-Európa országai
- 8.4.4. Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai
- 8.4.5. Oroszország
- 9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
 - 9.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
 - 9.2. Ázsia földrajza
 - 9.2.1. Ázsia általános földrajzi jellemzői
 - 9.2.2. Ázsia regionális földrajza
 - 9.3. Ausztrália és Óceánia földrajza
 - 9.4. A sarkvidékek földrajza
 - 9.5. Afrika földrajza
 - 9.5.1. Afrika általános földrajzi jellemzői
 - 9.5.2. Afrika regionális földrajza
 - 9.6. Amerika földrajza
 - 9.6.1. Amerika általános földrajza
 - 9.6.2. Amerika regionális földrajza
- 10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái
 - 10.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
 - 10.2. Demográfiai és urbanizációs problémák
 - 10.3. Élelmezés és egészség
 - 10.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
 - 10.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI MAGYAR NYELV TANTÁRGYBÓL

1.	Kommunikáció
	A nyelv mint kommunikáció
	Pragmatika
	Nyelvi és vizuális kommunikáció
	A kommunikáció működése
	Személyközi kommunikáció
	A tömegkommunikáció
2.	A magyar nyelv története
	A nyelv mint történeti képződmény
	A magyar nyelv rokonsága
	Nyelvtörténeti korszakok
	A magyar nyelv szókészletének alakulása
3.	Ember és nyelvhasználat
	Ember és nyelv
	Jelek és jelrendszerek
	Általános nyelvészet
	Nyelvváltozatok
	Nyelv és társadalom
	Nyelv és politika, nyelvművelés
4.	A nyelvi jelrendszer
	Hangtan
	Alaktan és szótan
	A mondat szintagmatikus szerkezete
	Mondattan
5.	A szöveg
	A szöveg és a kommunikáció
	A szöveg szóban és írásban
	A szöveg szerkezete és jelentése

	Szövegértelmezés
	Az intertextualitás
	A szövegtípusok
6.	A retorika alapjai
	A nyilvános beszéd
	Érvelés, megvitatás, vita
7.	Stílus és jelentés
	Szóhasználat és stílus
	A szójelentés
	Stílusesszközök
	Stílusréteg, stílusváltozat
8.	Digitális kommunikáció
	A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
	Digitális szövegtípusok
	Digitális szemléltetés
	Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre. szövegek a médiában

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

MAGYAR IRODALOM TANTÁRGYBÓL

1. Szerzők, művek

1.	<p>Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők</p> <p>Ady Endre – Arany János – Babits Mihály – Herczeg Ferenc – Jókai Mór – József Attila – Kosztolányi Dezső – Mikszáth Kálmán – Petőfi Sándor – Vörösmarty Mihály</p> <p>A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.) Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.</p>
2.	<p>Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők</p> <p>Janus Pannonius – Balassi Bálint – Zrínyi Miklós – Mikes Kelemen – Csokonai Vitéz Mihály – A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése – A reformáció világi irodalma – A barokk irodalma – Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája</p> <p>Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével. Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.</p>
3.	<p>Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők</p> <p>Berzsenyi Dániel – Gárdonyi Géza – Illyés Gyula – Juhász Gyula – Karinthy Frigyes – Kölcsey Ferenc – Krúdy Gyula – Márai Sándor – Móricz Zsigmond – Nagy László – Örkény István – Pilinszky János – Radnóti Miklós – Szabó Lőrinc – Szabó Magda – Tóth Árpád – Weöres Sándor</p> <p>A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</p>
4.	<p>Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból</p> <p>Áprily Lajos – Dsida Jenő – Gion Nándor – Kányádi Sándor – Kovács Vilmos – Reményik Sándor – Sütő András – Tamási Áron – Wass Albert</p> <p>A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</p>
5.	<p>Művek a kortárs magyar irodalomból</p> <p>Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.</p>
6.	<p>Művek a világirodalomból</p> <p>Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből</p>
7.	<p>Színház és dráma</p>

	Szophoklész egy műve – Shakespeare egy műve – Molière egy műve – Katona József: Bánk bán – Madách Imre: Az ember tragédiája – Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov – Örkény István egy drámája – Egy 20. századi magyar dráma
8.	Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom
	Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

2. Értelmezési szintek, megközelítések

1.	Témák, motívumok, toposzok
	Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motívikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Témák, motívumok, toposzok változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, út, évszakok, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás, ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák; a háború élménye, Trianon, a holokauszt, a lágerek világa, a diktatúrák, az elidegenedés stb.).
2.	Műfajok, poétika
	A műnemek és műfajok felismerése. Alapvető versformák felismerése. Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. A kerettanterv törzsanyagában szereplő verstani ismeretek.
3.	Korszakok, stílustörténet
	A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.
4.	Irodalomtörténet
	A magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.

Középszintű érettségi témakörei

TÖRTÉNELEM TANTÁRGY

1. Az ókor és kultúrája

1.1 Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában

1.2 A görög és a római építészet

1.3 A zsidó monoteizmus; A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése

2. A középkor

2.1 Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában

2.2 Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai; A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem

2.3 Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon; Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák

2.4 A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok

2.5 Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet; IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés; Az Aranybulla legfontosabb elemei

2.6 A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó; Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai; Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

3. A kora újkor

3.1 A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)

3.2 A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon; Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon

3.3 A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás; Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)

3.4 Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete

3.5 A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke ; Magyarország újranevesülése és újranevesítése

3.6 A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése; A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata; Mária Terézia és II. József reformjai

4. Az újkor

4.1 Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus

4.2 Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyárpar

4.3 A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája

4.4 A pesti forradalom és az áprilisi törvények; A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése

4.5 Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon

4.6 A szocializmus eszméje (marxizmus)

4.7 A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján

4.8 A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet

4.9 Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

5. A világháborúk kora

5.1 A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban

5.2 A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban

5.3 A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei

5.4 A nemzetiszocialista Németország; A kommunista Szovjetunió

5.5 Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években

5.6 Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon A kommunista Szovjetunió

5.7 A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszág, ellenállás)

5.8 A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata

5.9 A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon

5.10 Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba

6. A hidegháború kora

6.1 A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői

6.2 Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

6.3 A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején

6.4 A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás

6.5 A pártállam, a téveszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku

6.6 A rendszerváltoztatás (1989–1991); A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása

7. A jelenkor

7.1 Az Európai Unió főbb szervei és működésük; Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig

7.2 Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer

7.3 A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás); A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI ANGOL, NÉMET, FRANCIA ÉS OLASZ NYELV TANTÁRGYBÓL

1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)

Családi élet, családi kapcsolatok

A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

Személyes tervek

2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése

Baráti kör

A tizenévesek világa:

kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel

Női és férfi szerepek

Ünnepek, családi ünnepek

Öltözködés, divat

Vásárlás, szolgáltatások (posta)

Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása

Növények és állatok a környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk

környezetünkért vagy a természet megóvásáért?

Időjárás

4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása
(sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

Napirend, időbeosztás

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

Étkezési szokások a családban
Ételek, kedvenc ételek
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
Gyakori betegségek, sérülések, baleset
Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok,
hobbik
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
Kulturális események

8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, tömegközlekedés

Nyarlás itthon, illetve külföldön

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése

Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

10. Gazdaság

Családi gazdálkodás

A pénz szerepe a mindennapokban,

Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, Bank)

Részletesen:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

FIZIKA TANTÁRGYBÓL

1. Mechanika
A dinamika törvényei
Mozgások
Munka és energia
Folyadékok és gázok mechanikája
2. Hőtan, termodinamika
Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
Hőtágulás
Összefüggés a gázok állapotjelzői között
Termikus és mechanikai kölcsönhatások
Halmazállapot-változások
A termodinamika II. főtétele
A hőterjedés formái
3. Elektromágnesség
Elektrosztatika
Az egyenáram
Magnetosztatika. Egyenáram mágneses mezője
Az elektromágneses indukció
A váltakozó áram
Elektromágneses hullámok
4. Optika

Képek és látás
Atomok és fény
5. Atomfizika, magfizika
Az atrommag szerkezete
Az atom szerkezete
Az atommagban lejátszódó jelenségek
Sugárvédelem
6. Gravitáció, csillagászat
Gravitáció
Csillagászat
7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
Személyiségek
Elméletek, felfedezések, találmányok

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET
ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY – KÖZÉPSZINT

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök

A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés
A mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony
Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése
Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése

2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra

A filmkultúra kettőssége
Műfaji jellemzők
Intertextualitás, sorozatelv
A sztár
A befogadást befolyásoló tényezők a tömegkultúrában
Reklám
Show-műsorok
Televíziós filmsorozatok

3. A magyar filmtörténet és a filmművészet

Korstílusok
A hangosfilmművészet kialakulása, A magyar film a második világháború előtt
A modern film
Az új magyar film a második világháborútól a rendszerváltásig
A kortárs magyar film
A film helye a nemzeti kultúrában

4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás

A média fogalma és társadalmi szerepe
Mediatizált információforrások használata
A társadalmi nyilvánosság
A valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
A média és az életmód
A médiaszöveg mint termék
Intertextualitás, sorozatelv

5. Tudatos médiahasználat

Új médiatechnológiák
Online média használata
A befogadást befolyásoló tényezők

6. Médiainstémények és médiaszabályozás

Hírműsorok
A médiaipar intézményei
A médiaipar ellenőrzése

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI
MATEMATIKA TANTÁRGYBÓL

1.1 Halmazok
1.1.1 Halmazműveletek
1.1.2 Számosság, részhalmazok
1.2 Matematikai logika
1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában
1.3 Kombinatorika
1.4 Gráfok
2.1 Alapműveletek
2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
2.2.1 Oszthatóság
2.2.2 Számrendszerek
2.3 Racionális és irracionális számok
2.4 Valós számok
2.5 Hatvány, gyök, logaritmus
2.6 Betűkifejezések
2.6.1 Nevezetes azonosságok
2.7 Arányosság
2.7.1 Százalékszámítás
2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek
2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek
2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek
2.8.2 Nem algebrai egyenletek
2.8.2.2. Exponenciális egyenletek
2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek
3.1 A függvény
3.2 Egyváltozós valós függvények
3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformáció
3.2.2 A függvények jellemzése
3.3 Sorozatok

3.3.1 Számítási és mértani sorozatok
3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás
4.1 Elemi geometria
4.1.1 Tételek
4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
4.2 Geometriai transzformációk
4.2.1 Egybevágósági transzformációk
4.2.2 Hasonlósági transzformációk
4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok
4.3.1 Síkbeli alakzatok
4.3.1.1 Háromszögek
4.3.1.2 Négyyszögek
4.3.1.3 Sokszögek
4.3.1.4 Kör
4.3.2 Térbeli alakzatok
4.4 Vektorok síkban és térben
4.5 Trigonometria
4.6 Koordinátageometria
4.6.1 Pontok, vektorok
4.6.2 Egyenes
4.6.3 Kör
4.7 Kerület, terület
4.8 Felszín, térfogat
5.1 Leíró statisztika
5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
5.2 A valószínűség számítás elemei

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

KÉMIA TANTÁRGYBÓL

I.	Általános kémia
	<ol style="list-style-type: none">1. Atomszerkezet2. Kémiai kötések3. Molekulák , összetett ionok4. Anyagi halmazok5. Kémiai átalakulások
II.	Szervetlen kémia
	<ol style="list-style-type: none">1. Hidrogén2. Nemesgázok3. Halogének és vegyületeik4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik6. A szénsoport elemei és vegyületeik7. Fémek
III.	Szerves kémia
	<ol style="list-style-type: none">1. A szerves vegyületek általános jellemzői2. Szénhidrogének3. Halogéntartalmú szerves vegyületek4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek6. Szénhidrátok7. Fehérjék8. Nukleinsavak9. Műanyagok10. Energiagazdálkodás
IV.	Kémiai számítások
	<ol style="list-style-type: none">1. Az anyagmennyiség2. Gázok3. Oldatok, elegyek, keverékek4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban5. Termokémia6. Kémiai egyensúly7. Kémhatás8. Elektrokémia

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

Biológia tantárgyból

I.	Bevezetés a biológiába
	1. A biológia tudománya 2. Az élet jellemzői 3. Fizikai, kémiai alapismeretek
II.	Egyed alatti szerveződési szint
	4. Szervetlen és szerves alkotóelemek 5. Az anyagcsere folyamatai 6. Sejtalkotók (az eukarióta sejtekben)
III.	Az egyed szerveződési szintje
	7. Nem sejtes rendszerek 8. Önálló sejtek 9. Többsejtűség 10. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
IV.	Az emberi szervezet
	11. Homeosztázis 12. Kültakaró 13. A mozgás 14. A táplálkozás 15. A légzés 16. Az anyagszállítás 17. A kiválasztás 18. A szabályozás 19. Szaporodás és egyedfejlődés
V.	Egyed feletti szerveződési szint
	20. Populáció 21. Életközösségek (élőhelytípusok) 22. Bioszféra 23. Ökoszisztéma 24. Környezet- és természetvédelem 25. Fentarthatóság
VI.	Öröklődés, változékonyság, evolúció
	26. Molekuláris genetika 27. Mendeli genetika 28. Evolúció: Populációgenetika és evolúciós folyamatok 29. A bioszféra evolúciója

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

ÉNEK-ZENE TANTÁRGYBÓL

1.	1.1. Éneklés
	1.1.1. Népzene 1.1.2. Műzene Középkor Reneszánsz Barokk Bécsi klasszika Romantika A 19. és 20. század fordulója 20. századi és kortárs zene 1.1.3. Zeneelmélet 1.1.4. Lapról olvasás
	1.2. Műelemzés
	1.2.1. Népzene 1.2.2. Műzene Középkor Reneszánsz Barokk Bécsi klasszika Romantika A 19. és 20. század fordulója 20. századi és kortárs zene
2.	Befogadás
	2.1. Zenetörténet
	2.1.1. Népzene

	<p>2.1.2. Műzene</p> <p>Középkor</p> <p>Reneszánsz</p> <p>Barokk</p> <p>Bécsi klasszika</p> <p>Romantika</p> <p>A 19. és 20. század fordulója</p> <p>20. századi és kortárs zene</p>
	<p>2.2. Zenefelismerés</p> <p>2.2.1. Népzene</p> <p>2.2.2. Műzene / művek</p> <p>2.3. Műzene / hangszerek</p>
	<p>2.3. Zeneelmélet</p>
	<p>2.4. Dallamírás</p>
3.	<p>Zenei alkotó tevékenység</p>
	<p>3.1. Dallamalkotás</p>

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA TANTÁRGYBÓL

1.	Alkotás
	Vizuális nyelv Technikák Ábrázolás, látványértelmezés Formaértelmezés Térértelmezés Színértelmezés Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás Kompozíció Színhatás Érzelmek Folyamat, mozgás, idő Kép- és szöveg Vizuális információ Tárgyak és környezet
2.	Befogadás
	A megjelenítés sajátosságai Vizuális nyelv Térábrázolási módok Vizuális minőségek Látványértelmezés Kontraszt, harmónia Kontextus Technikák Vizuális kommunikáció

<p>Vizuális információ</p> <p>Tömegkommunikáció</p> <p>Fotó, mozgókép</p> <p>Tárgy- és környezetkultúra</p> <p>Forma és funkció</p> <p>Tervező folyamat</p> <p>Népművészet</p> <p>Kifejezés és képzőművészet</p> <p>Művészeti ágak</p> <p>Műfajok</p> <p>Művészettörténeti korszakok, irányzatok</p> <p>Stílusjegyek</p> <p>Alkotások és alkotók</p> <p>Műelemző módszerek</p> <p>Mű tárgyi és kulturális környezete</p>
--

KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI

TESTNEVELÉS TANTÁRGYBÓL

I. Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek

Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon. Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng. Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok. Magyar sikersportágak.

2. A harmonikus testi fejlődés

A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásfejlődés, terhelhetőség).

3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében

Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, megfelelő táplálkozás, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük. A testmozgás szerepe az érzelem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).

4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben

A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei. A pulzus fogalma, fajtái, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással. Az erőfejlesztés szabályai.

5. Gimnasztikai ismeretek

A bemelegítés szerepe és kritériumai. Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok. Légzőgyakorlatok.

6. Atlétika

„Az atlétika, mint a sportok királynője” tételmondat értelmezése. A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege. Balesetvédelmi előírások az atlétika oktatása során.

7. Torna

Torna az iskolai testnevelésben. A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése. A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.

8. Zenés-táncos mozgásformák

A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése: ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc.

9. Küzdősportok, önvédelem

Páros és csapat küzdőjátékok ismertetése. Egy, az olimpiai játékok programjában szereplő küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése. Küzdőjátékok. Önvédelmi alapismeretek.

10. Úszás

Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben. Az úszásnemek alapjai. Két úszásnem részletes ismertetése. Az úszás higiénijának ismerete.

11. Testnevelési és sportjátékok

Öt, labdajátékot előkészítő testnevelési játék ismertetése. Két sportjáték alapvető szabályainak (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok) ismerete, valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása. Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció).

12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak bemutatása. Alapvető ismeretek a táborozásokról.

II.	Gyakorlati ismeretek
	<ol style="list-style-type: none">1. Gimnasztika2. Atlétika (Futások. Ugrások. Dobások.)3. Torna (Talajtorna. Szekrényugrás. Felemáskorlát. Gerenda. Ritmikus gimnasztika. Gyűrű. Nyújtó. Korlát. Aerobik.)4. Küzdősportok, önvédelem5. Úszás6. Testnevelési és sportjátékok (Kézilabda. Kosárlabda. Labdarúgás. Röplabda.)

10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési rendje, értékelési módjai, formái.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái- rendje, korlátai. A tanulók értékelésében betöltött szerepe, súlya. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

Értékelés, ellenőrzés és motiváció

A tanulók rendszeres értékelése a pedagógiai folyamat meghatározó területe. Az értékelés végigkíséri az oktatási-nevelési folyamatot, s az egyes képzési szakaszokat különböző vizsgák zárják. Az értékelés motiválja a tanulót, visszacsatol a szaktanár számára, jelzést küld a szülőnek, s folyamatosan segíti az iskola ellenőrzési rendszerét.

A munkaközösségekre, ill. a nevelőtestület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és következetes alkalmazására törekszünk.

Előzetesen nyilvánosságra hozott, lefektetett elvű, kiszámítható, indoklással ellátott és igazságos értékelést valósítunk meg.

Az osztályozásánál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, és munkaközösségi, ill. tantárgyi szinten rögzítjük az 5-4-3-2-1 osztályokhoz tartozó követelményeket.

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei:

Írásbeli feladatoknál:

- 5 (jeles)
- 4 (jó)
- 3 (közepes)
- 2 (elégéséges)
- 1 (elégtelen)

Szóbeli feleltetésnél:

5 (jeles): kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,

4 (jó): összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik,

3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,

2 (elégletes): nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló.

1 (elégtelen): elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények ötven 50%-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

Az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét /feleltetés, dolgozatíratás, évfolyamfelmérések, otthoni munkák értékelése, osztályok látogatása, félévenkénti, ill. rendkívüli értékelő értekezletek stb./.

Értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk, az értékelést egyaránt használjuk diagnosztizálásra, folyamatjellemzésre és összegzésre.

A pedagógiai folyamat gyakorlatában, az osztálynaplóban tanulónként minimálisan annyi osztályzat szükséges félévenként, amennyi a kérdéses tantárgyból a heti óraszám, de legalább kettő.

A nappali és az esti tagozaton minimálisan félévente egy olyan érdemjegynek kell lennie tanulónként minden közismereti tantárgyból (azaz a készségtárgyak kivételével), amelyet a tanuló szóbeli feleletre kapott.

Ugyanez a minimális követelmény a tantárgyankénti írásbeli értékelésekre is!

Kivételt azok képezhetnek csak, akiknek osztályozó vizsgát kell tenniük.

Év végén a teljes tanévre vonatkozó osztályzatokat figyelembe vesszük, **a matematikai átlag egészrészénél rosszabb, illetve az átlagnál legalább egy jeggyel jobb érdemjegyet tilos megállapítani!**

A témazáró dolgozatokat és az évfolyam dolgozatokat súlyozottan, két jegyként vesszük figyelembe, az osztálynaplóba (e-naplóba) is így írjuk be. A kísérettségi írásbeli és szóbeli részét is témazáróként vesszük figyelembe.

Az egész évfolyamot érintő felmérések, ill. a kötelezően előírt „nagy” dolgozatokat, témazárókat legalább egy héttel előre bejelentjük.

Az osztály várható terhelésével egyeztetjük: egy napon csak két témazáró dolgozat, illetve egy témazáró és két röpdolgozat íratható – bejelentési sorrend szerint.

A röpdolgozatok és szóbeli feleletek (az aktuális anyagból, ami legfeljebb az egy heti óraszámhoz tartozik) száma napon belül nem korlátozott.

Egy tanítási órán belül a tanuló **aznapi** teljesítménye érdemjeggyel csak egyszer értékelhető!

A dolgozatokat két héten belül ki kell javítani. Ennek elmulasztása nem hatályvesztő jellegű, viszont a pedagógust munkahelyi vezetője elmarasztalja, felelősségre vonja ezért. Más ennek gyakorlására nem jogosult!

A tanár az érdemjegyet köteles a naplóba haladéktalanul beírni. Ellenőrzésére és elmarasztalására azonban ismét csak az iskola vezetőségének tagjai jogosultak.

A tanár a kijavított dolgozatot köteles a tanulóknak bevinni, megtekintésére közvetlenül a javítás után lehetőséget biztosítani, a szülő számára pedig a szülői fogadóóra keretében

ugyanazt lehetővé tenni. Ha a tanuló vagy a szülő nem élt ezzel a lehetőséggel, a pedagógust hivatalos fogadóidején kívül ezzel nem akadályozhatja munkája végzésében.

A tanár valamennyi írásbeli számonkérést egy évig köteles megőrizni.

Az írásbeli beszámolás formái:

- érettségi írásbeli
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javító- és pótlóvizsga
- kisérettségi írásbeli
- évfolyamdolgozat
- témazáró
- részösszefoglalás
- röpdolgozat

Esti tagozaton kiegészül:

- beszámoló

A szóbeli beszámolás vizsga, beszámoló (esti), vagy tanórai felelet.

A vizsgáztatás korlátait és formai követelményeit rendelet szabályozza. A tanórai szóbeli felelet nyilvános az osztály keretében.

Értékelés alapja lehet még:

- házi dolgozat
- szorgalmi feladat
- kiselőadás, prezentáció
- kutatómunka
- pályamű
- versenyeredmény
- órai munka
- házi feladat hiánya

Az érdemjegy fegyelmező eszközként nem alkalmazható!

Az otthoni kötelező feladatok nagysága egyik tanóráról a másikra – kivéve, ha közben legalább egy hét eltelik – nem haladhatja meg a tanórán feldolgozott/feldolgozható tananyag mértékét. Témájában a konkrét tananyaghoz kell a feladatnak kapcsolódnia.

A feladat illetve annak értékelése a tanulót nem diszkriminálhatja, emberi méltóságában nem sértheti. A tanuló sem tehet a feladattal, az értékeléssel vagy a tanárral kapcsolatosan ilyen típusú észrevételt!

11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásban szervezett tanórák: idegen nyelv, informatika, érettségi előkészítők, tagozatos, valamint a testnevelés évfolyamon belül nemek szerint, továbbá 9. évfolyamon a matematika, a kommunikáció, a magyar nyelvtan (opcionálisan a magyar irodalom is).

A csoport létszáma nem haladhatja meg a 18 főt, nem kötelező indítású csoport esetén legalább 8 fő jelentkezése szükséges.

Az egyéb foglalkozások szervezésénél is a fenti létszámkorlátok érvényesek, a további elveket a II.6. fejezetben határoztuk meg.

12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereink

A közoktatási törvény rendelkezik a tanulók fizikai állapotának felméréséről, melyet évente egy alkalommal kell végrehajtani.

Az országos kompetenciamérés keretében elvégezzük tanévente egy alkalommal a NETFIT mérést és feltöltjük adatait az erre a célra kialakított online felületre.

13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

„Félelmetes, hogy minden pillanatban felelősséget hordozunk a következő pillanattért... De mégis nagyszerű tudni, hogy a jövő, saját jövőm és a dolgok a körülöttem lévő emberek jövője függ minden pillanatban meghozott döntésemtől”.

Alapelveink:

E feladatokban alapvető fontosságúnak tartjuk, hogy a környezeti nevelés, egészségnevelés stratégiai fontosságú a jövő szempontjából.

Az egészség- és környezeti nevelés a megismerés, választás cselekvéssel áthatott egységében valósulhat meg, ez eredményezheti az egészségtudatos, környezettudatos magatartást, az erkölcsi alapú értékválasztást.

Az egészségnevelés, környezeti nevelés az egész nevelést átható nevelési szemléletmód, az ebből következő nevelői attitűdnek az egész tantestületet jellemeznie kell, csak így valósítható meg e komplex és multiplikatív pedagógiai feladat.

A nevelésben az intézményesség és a személyesség optimális összhangjának kell érvényesülnie.

A serdülők korosztálya iránt fokozottabb a felelősségünk, hiszen a saját identitás keresésének, a felnőtt világba való beavatódásnak e korszakában alakul ki a felnőttkor szokásrendszere, magatartásformái, így a nevelői, a felnőtt példamutatás felértékelődik.

14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjében meghatározottak szerinti eljárásokkal törekszünk a hátrányok csökkentésére, kompenzálására.

A diszkrimináció minden nyílt, vagy burkolt formája ellen határozottan fellépünk.

Programjainkat a szociokulturális kiegyenlítésre törekedve és az anyagi hátrányok figyelembe vételével szervezzük meg.

15. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése, jutalmazásuk elvei

Félévkor és a tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök, az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Véleményeltérés esetén a nevelőtestület az osztályozó értekezleten határoz.

A magatartás minősítésére négy fokozatot kell használni:

- 5 példás
- 4 jó
- 3 változó
- 2 rossz

A szorgalom minősítésére négy fokozatot kell használni:

- 5 példás
- 4 jó
- 3 változó
- 2 hanyag

A szorgalom minősítő osztályzatainak megállapításakor a legfőbb megkülönböztető vonás az, hogy a tanulónak a tanulmányi munkához való viszonyában milyen szerepet játszik az igényesség és a rendszeresség, a kötelességtudat és érdeklődés.

A jutalmazás elvei

A tanulónak jutalom adható, ha tanulmányi eredménye kiemelkedő, szorgalma példamutató, kiemelkedő közösségi, közéleti tevékenységet végez, az iskolai hagyományokat ápolja, versenyeken eredményesen szerepel.

A jutalmazás formái

Dicséretetek: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi

Tárgyjutalmak: oklevél, könyv- és pénzjutalom, ösztöndíjak, Széchenyi-díj

A diákok Széchenyi-díját az Országos Széchenyi Kör alapította a tanulmányi munkájukban példamutató tanulók számára, akik ezen felül a közösségi életben vagy a tanulmányi versenyeken is kimagaslóan teljesítettek középiskolai éveik alatt. A díjat a névadónkról nevezett iskolák mindegyikében támevenként 1-1 fő kaphatja meg. Az odaítélés feltételeit a nevelőtestület az alábbiakban pontosította:

A jelöltnek a következőknek kell megfelelnie: tanulmányi átlaga 4- 5 év alatt végig 4,00 felett legyen, ne legyen kettese egyik félévben sem.

Kiemelkedően vegyen részt a közösség munkájában és/ vagy vegyen részt iskolai, országos tanulmányi-, sportversenyeken.

Mindvégig tisztelettudóan viselkedjen tanáraival és társaival.

A szavazás eredményének megállapításához további szabály: a tanárok és a diákok 1-1 szavazattal rendelkeznek. Az összesített szavazásban a tanári szavazatok 70%-os , a tanulói szavazatok 30 %-os súllyal kerülnek beszámításra.

16. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A következő évfolyamra léphet, ha minden tantárgyból legalább elégséges érdemjegyet kapott és hiányzása nem haladja meg a törvényben előírtakat.

Ha a tanuló a javítóvizsgán bármely tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, úgy tanköteles kor esetén – a köteles tanévismétléssel folytatni, míg a nem tanköteles tanuló megismételheti az évet. A nem tanköteles tanulót abban az esetben, ha az adott évfolyam követelményeit második alkalommal nem teljesítette az iskola egyoldalú határozattal kizárhatja a közoktatási törvény értelmében.

Nem teljesítette a tanév követelményeit az a tanuló, aki háromnál több tantárgyból kapott a szorgalmi idő végén elégtelen osztályzatot.

A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc tanítási óránál – alapfokú művészeti iskolában tíz tanítási óránál – többet mulaszt, feltéve hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az előző bekezdésben foglaltak alapján az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Ha a tanköteles tanuló 30 óránál többet mulaszt igazolatlanul osztályozó vizsgát köteles tenni, melyet a nevelőtestület az előzőekben részletezett feltételek mellett jogosult megtagadni.

Az esti tagozaton, ha a tanuló munkája az adott félévben nem volt érdemjeggyel értékelhető, akkor ezt a szaktanár 3 héttel a félév vége előtt jelzi az osztályfőnöknek. Az osztályfőnök jelenti a tagozatvezetőnek. A tagozatvezető a levelező tagozatával egyező formájú beszámolót szervez számukra, melyen lehetőséget kapnak az osztályzatok megszerzésére.

Az esti tagozaton megszűnik a tanuló jogviszonya, ha **10** óránál többet mulaszt igazolatlanul.

- A levelező tagozaton a beszámoló teljesítése a tanulói jogviszony fenntartásának a feltétele. A magasabb évfolyamra lépés osztályozási feltételei a felnőttoktatásban a nappali tagozatával azonosak.
- Bármelyik tagozaton bármelyik évfolyam megismétlését kérheti a tanuló, illetve a szülő eredményes végzés esetén, ha ezt indokoltnak látja.

17. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének a fogyatékoság típusa szerinti programja

Iskolánkban alapító okirat szerint a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési-, tanulási- vagy magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrált, a többi tanulóval együtt történő nevelése, oktatása folyik.

Általános fejlesztési követelmények diszlexiások, diszgráfiások számára

Célok

A tanévre meghatározott egyéni fejlesztési terv szerint. A mentességekre, a tananyag elvégzésére biztosított időre, az elérni kívánt fejlődés mérhető szintjére kitérő meghatározottsággal.

Minimális célkitűzés a záró évfolyam végére: A tanuló képes legyen szóban magyar nyelv – és irodalomból és az első idegen nyelvből szóban eredményes érettségi vizsgát tenni.

Fejlesztendő kulcskompetenciák / Módszerek

Anyanyelvi kulcskompetencia

A fennálló betű – és hangzócserek kiküszöbölésére irányuló gyakorlatok.

Helyesírási gyakorlatok.

Diktálás, másolás.

Auditív módszerek előtérbe helyezése. Beszédes kommunikáció javítása.

Szövegértési gyakorlatok írott és hangzó szöveg alapján.

Olvasási gyakorlatok.

Idegen nyelvi kulcskompetencia

Auditív módszerek előtérbe helyezése.

Szövegértés.

Kommunikáció élő beszédben.

Az aktuális tananyag alternatív, egyénre szabott feldolgozása.

Olvasás – és írásgyakorlatok.

Szótárhasználat készségének fejlesztése.

Digitális kulcskompetencia

Szövegszerkesztő használata.

Diktálás, másolás után helyesírási ellenőrző segítségével a szöveg korrigálása.

Vállalkozói kulcskompetencia

A bátor élő beszédben történő kommunikáció készségének fejlesztése. Elkerülő, kompenzáló technikák tanítása, melyekkel a sérült részképesség okozta pszichés feszültség oldható, más úton, területen elért sikerrel az önbizalom növelését elérni.

Általános fejlesztési követelmények diszkalkuliások számára

Célok

A tanévre meghatározott egyéni fejlesztési terv szerint. A mentességekre, a tananyag elvégzésére biztosított időre, az elérni kívánt fejlődés mérhető szintjére kitérő meghatározottsággal.

Fejlesztendő kulcskompetenciák / Módszerek

Anyanyelvi kulcskompetencia

Pontos nyelvi kifejezés gyakorlása a matematikai logika szabályai szerint, a matematikai szaknyelv ismerete. Az aktuális szöveges matematikai fogalmak, definíciók, tételek ismerete. Matematikai szövegértési feladatok.

Matematikai kulcskompetencia

Számolási, műveletvégző készség javítása segédeszköz használatával és anélkül.

Logikai készség fejlesztése.

Bizonyítási, következtetési módszerek ismerete, halmazelméleti alapfogalmak helyes alkalmazása.

Az aktuális tananyag alternatív, személyre szabott feldolgozása.

Az elkerülhető számítások felismeréséhez vezető technikák, ötletek, gondolkodási sémák megismerése.

Digitális kompetencia

Számológép használatának gyakorlása, magas szintre fejlesztése. Egyszerű matematikai segédprogramok megismerése, alkalmazása.

Vállalkozói kompetencia

A bátor élő beszédben történő kommunikáció készségének fejlesztése. Elkerülő, kompenzáló technikák tanítása, melyekkel a sérült részképesség okozta pszichés feszültség oldható, más úton, területen elért sikerrel az önbizalom növelését elérni.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Általános elvek

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában – nevelésében az alábbiakat vesszük figyelembe:

- a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a fenntartó minőségirányítási programját,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Céljaink

Célunk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulóink esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Azaz, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak iskolánk pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
- Ennek érvényesítése érdekében meghatározzuk:
 - a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
 - a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
 - a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

12.1. A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

12.1.1. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

12.1.2. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

a) A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.

b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.

c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.

d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

12.1.3. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

a) A fogyatékből típusa, súlyossága.

b) A fogyatékből kialakulásának ideje.

c) A sajátos nevelési igényű tanuló

- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,

- képességei, kialakult készségei,

- kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

a) az intézmény pedagógiai programjában,

b) az intézmény minőségirányítási programjában (tervezési és ellenőrzési szinten),

c) a helyi tantervben műveltségi területek, tantárgyak programjában,

d) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,

e) az egyéni fejlesztési tervben.

12.2. A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,

- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

12.3. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való

együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai szintereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;

- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

12.4.. A beszéd fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

12.4.1. A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában.. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Ide tartozik a diszlexia és a diszgráfia is. Kialakulásukban

gyakori tényező a megkésett beszédfejlődés, *a illetve a hyperkinetikus aktivitászavar*. súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar,

12.4.2. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

A beszéd fogyatékos tanuló többségi iskolában való integrált nevelése fejlesztő hatású számára.

Nagyon súlyos esetekben - főként az intenzív rehabilitáció érdekében - szükség lehet a beszéd fogyatékos tanuló elkülönített - az e célra létesített gyógypedagógiai intézményben, osztályban történő - iskolai nevelésére, oktatására. Ennek időtartama azonban ésszerű időhatárok között átmeneti, a terápia eredményességétől függő, a család helyzetétől, terápiás együttműködésétől befolyásolt gyakorlat. A külön iskolákban törekedni kell arra, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön a többségi oktatásba, és különleges gondozása az intenzív rehabilitáció után, integrált oktatása mellett legyen biztosítva.

a) A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.

b) A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a fejlesztési terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.

c) A módszerek megválasztásakor az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevétele szükséges.

d) A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

e) Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a különböző beszédműveletek számos azonos, illetve közös elemből tevődnek össze, a fejlesztés a különböző átviteli megoldásokkal eredményesebbé tehető.

f) A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.

g) A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos.

h) A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segíti. A terápiában - a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében - a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

12.4.3. A NAT alkalmazása

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

12.4.3.1. Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai

segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszédfigyafogósságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

12.4.3.2. A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó ajánlások:

Magyar nyelv és irodalom

A műveltségi területhez kapcsolódó tananyagtartalmat, a fejlesztésre fordított időt a sérülés jellege, mélysége, prognózisa befolyásolhatja. A Magyar nyelv és irodalom, a Művészetek, a Testnevelés és sport, valamint az Élő idegen nyelv fejlesztési feladatainak megvalósítása kíván nagyobb figyelmet, a beszédfigyafogósság típusától függően az egyes témakörök között hangsúlyeltolódások válhatnak szükségessé. Néhány szempont azonban általánosítható:

- a súlyos beszédfigyafogósságos tanulók anyanyelvi fejlesztésében hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezendők;
- az anyanyelvi fejlesztés, gondozás a nevelés minden színterén és helyzetében, az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik.

Művészetek. Testnevelés és sport

Mindkét műveltségi terület jól szolgálja a fejlesztés másik nagy területének, a téri orientáció, mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció követelményeinek megvalósítását. A dráma és a tánc kiemelt szerepet kap a rehabilitációs célú feladatok megvalósításában is.

Élő idegen nyelv

A beszédfigyafogósság típusához igazodó módszerek - pl. dadogók esetében az írásbeliség, diszlexiás tanulóknál pedig az auditív módszerek - elsőbbségét szükséges biztosítani.

12.4.4. Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

A pedagógiai rehabilitáció ajánlott tevékenységformái

- Szenzoros integrációs tréningek és terápiák.
- Kommunikációs tréningek.

Az egészségügyi rehabilitáció formái

- Gyógyúszás.
- Gyógytorna.
- Relaxációs tréningek.

12.5.. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

12.5.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünetegyüttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepciós bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A részképesség zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

12.5.2. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

12.5.2.1. A fejlesztés alapelvei

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

- A részképesség zavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, melyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.

- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- b) a kudarc-tűrő-képesség növelése,
- c) az önállóságra nevelés.

12.5.2.2. A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

12.5.2.2.1. Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Háttérében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek

előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- d) az olvasás, írás képességének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- e) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- f) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- g) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

12.5.2.2.2. Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelvtanulás) jó színvonal mellett. Háttérben általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- b) a testséma kialakítása,
- c) a téri relációk biztonsága,
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- e) a szerialitás erősítése,
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,

h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

12.5.3. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

12.5.4. A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az Énkép és önismeret, a Kommunikációs kultúra, a Testi és lelki egészség, a Felkészülés a felnőtt lét szerepére.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvtanítás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

12.6. A különleges gondozáshoz, a rehabilitációs célú foglalkoztatáshoz való jog

(1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges gondozást - a gyermek, tanuló életkorától és állapotától függően, a meghatározott szakértői és rehabilitációs bizottságok szakértői véleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, az **iskolai nevelés és oktatás**, a fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.

A gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátásban is részesül.

(2) A gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban, a konduktív nevelésben-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézménynek rendelkeznie kell azokkal a személyi és tárgyi feltételekkel, amelyek a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátáshoz szükségesek. A nevelési-oktatási intézményt a szülő választja ki a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleménye alapján.

(3) Ha a tanuló a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás és az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg esetünkben.

(4) Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, vagy sajátos nevelési igényű, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

(5) A sajátos nevelési igényű tanulót - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint - a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Ha a tanulót egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítik az értékelés és minősítés alól, az iskola egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében - egyéni fejlesztési terv alapján - segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat. A tanuló részére a felvételi vizsgán, az osztályozó vizsgán, a köztes vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán, az érettségi vizsgán, a szakmai vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számítógép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv tartalmazza a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is. A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

(6) Nappali rendszerű iskolai oktatásban a tanuló abban az évben kezdhet utoljára tanévet, amelyben betölti - középiskola és szakiskola esetén - a huszonkettedik életévét. A sajátos nevelési igényű tanuló esetén, valamint a súlyos beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, az itt meghatározott életkorhoz három évet hozzá kell számítani.

(8) A gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók részére a meghatározott tanórai foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell

szervezni. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkerete az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra **tizenöt százalék**a a sajátos nevelési igényű (a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő) tanulók számára.

A heti időkeretet abban az esetben, ha a tanulót külön osztályban tanítják, osztályonként kell megállapítani. Ha a tanulót a többi, nem fogyatékos tanulóval közösen - egy osztályban tanítják -, a heti órakeretet nyolc fős csoportokra kell meghatározni oly módon, hogy az azonos ellátásra jogosult tanulók számát elosztják nyolccal. A csoportra jutó időkeret akkor is felhasználható, ha az osztás alapján a csoportban nincs nyolc tanuló. Ennél a számításnál a tanulói létszámot a tényleges létszám alapján kell számításba venni. Ha az iskolában az osztályt több különböző évfolyamra járó tanulóból szervezik meg (a továbbiakban: összevont osztály), és az egyes évfolyamokra a eltérő mértékű heti kötelező tanórai foglalkozást állapít meg, a rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás heti időkeretét a magasabb évfolyamra megállapított heti kötelező tanórai foglalkozás mértéke alapján kell meghatározni. A heti időkeret az egyes évfolyamok, osztályok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

(9) Az iskola a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek átadása céljából (a továbbiakban: nem kötelező tanórai foglalkozás). Ha az igazgató a fenntartó egyetértésével nagyobb időkeretet nem állapít meg, a nem kötelező tanórai foglalkozások heti időkerete - osztályonként - az évfolyamra meghatározott heti kötelező tanórai foglalkozások mértékének a kilencedik-tizedik évfolyamon negyvenöt, tizenegyedik-tizenharmadik évfolyamon hatvan százalék.

A heti időkeret az egyes évfolyamok, osztályok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

(10) Az egyéni foglalkozásra rendelkezésre álló órakeretet annyi órával kell csökkenteni, ahány egyéni foglalkozást szerveztek. Az időkeret az iskolán belül az egyes évfolyamok és tanítási hetek, a kötelező és nem kötelező, valamint a tanórán kívüli foglalkozások között szabadon átcsoportosítható.

12.7. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos helyi eljárások alapelvei

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű (a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő) tanulók integrált oktatása, nevelése, fejlesztése folyik.

A helyi határozatokat (mentesítés az értékelés egésze, vagy egyes részei alól, hosszabb idő biztosítása a követelmények elsajátítására) a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint alkotjuk meg és vesszük figyelembe.

A területileg illetékes gyógypedagógiai intézmény szakmai szolgáltatását igénybe vesszük a tanulók rendszeres kontrolljában, a személyre és tanévre bontott fejlesztési terv elkészítésében. Javaslatuk alapján korrigáljuk általános fejlesztési terveinket, biztosítjuk a szükséges taneszközöket.

A diszlexiás, illetve diszgráfiás tanulók számára heti 1-1 óra fejlesztő foglalkozást tartunk magyar nyelv- és irodalomból, valamint idegen nyelvből, a diszkalkulációsok számára matematikából.

A tankönyvek ingyenességét biztosítjuk számukra.

Személyiségük fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk. A hátrányaikból eredő esetleges konfliktusokat igyekszünk megelőzni, szegregálásukat, diszkriminálásukat meggátoljuk. Pszichés gátlásaik oldását kompenzációs technikák elsajátításával segítjük elő.

III. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

- 1. Jegyzőkönyvek, jelenléti ívek**
- 2. A dokumentum nyilvánossága**
- 3. Záró dokumentum. Érvényesség, jóváhagyás.**

A dokumentum nyilvánossága

A Pedagógiai Program elfogadást, jóváhagyást követően az intézmény honlapjára felkerül. (legfeljebb 30 napon belül)

A Pedagógiai Program az iskola titkárságán és a vezetőség tagjainál nyomtatott formában megtalálható. Tájékozódni a Pedagógiai Programmal kapcsolatban a vezetőség tagjainál, hivatalos heti fogadóóráikban, illetve előzetes egyeztetés alapján ettől eltérő időben lehet, csakúgy, mint bármely más hivatalos iskolai témában – a SZMSZ-ben rögzítettekkel egyező módon.

A Pedagógiai Program hatálya

IDŐBELI HATÁLYA:

A Pedagógiai Program és annak esetleges későbbi módosításai intézményvezetői jóváhagyást követően, felmenő rendszerű bevezetéssel lépnek életbe, és visszamenőleges hatállyal nem érvényesek.

A bevezetés időpontja: 2023. 07.01.

Legkésőbbi felülvizsgálata: 2026.08.31.

TERÜLETI HATÁLYA:

Az intézmény területe és a külső iskolai szervezésű programok.

SZEMÉLYI HATÁLYA:

A Pedagógiai Programban foglaltak az intézménnyel jogviszonyban álló személyekre érvényesek.